

MLADÁ FRONTA a.s.

Vlastenectví nejsou plná kašata z uprchlíků

V Česku tradičně chybí strážlivost a politická rozvaha, říká publicista Bohumil Doležal.

ROZHOVOR

str. 16–18

Nová legislativa

Letošek přinese podnikům administrativně náročné změny, zvýší se jim tak náklady a následně se zvednou i ceny pro zákazníky.

TÉMA

str. 4–5

📈 CZK/EUR • 27,025/+0,005 Kč 📈 CZK/USD • 24,679/+0,286 Kč 📈 PX • 956,33/0,00 % 📈 EURO STOXX 50 • 3 267,52/-0,62 % 📈 ZLATO • 1059,99\$/-0,01 %

KOMENTÁŘ: ROK VISEGRÁDSKÉ SMYČKY / str. 19

Krátce

Ekonomika letos zvolní růst

Růst hospodářství v letošním roce podstatně zpomalí. Výplatnice zaměstnanců však zbytní a čekárny úřadů práce se díky poptávce podniků ještě více vyčistí. **str. 2**

Na dráze dojde k obřímu přesunu majetku

Železnici čeká zřejmě ještě v prvním čtvrtletí velká změna ve vlastnictví drážních nemovitostí. Po letech příprav a politických tahanic vláda schválila koncem roku převod budov Českých drah na SŽDC. Celý seznam má 1500 položek. **str. 6**

Hutím pomůže růst spotřeby v Evropě

Ve světovém ocelářství skončil další z velkých růstových cyklů. České hutě se přesto nebudou mít špatně. Podrží je rostoucí odbyt v Evropě. **str. 6**

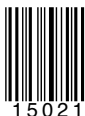
Síla Hvězdných válek probudila Hollywood

V uplynulém roce dosáhly tržby kin rekordních výšin na největších trzích – v USA a v Číně. Dařilo se velkým filmům v čele s novými Star Wars a návratem dinosaurů v Jurském světě. **str. 12**

2016 Jiná Evropa

Letošní rok rozhodně nebude klidný. I kdyby se podařilo najít klíč k vyřešení syrského konfliktu, s jeho důsledky ve formě milionů uprchlíků a tisíců nebezpečných radikálů se svět bude potýkat ještě dlouho. **ZAHRAŇICÍ / str.15**

9 771803 454307 15021

Zápisník
Jany Havligerové

Muži v černém

Tradiční společný novoroční oběd prezidenta Miloše Zemana a premiéra Bohuslava Sobotky v Lánech se odehrál v černé – oba si oblékli černé obleky. Dlužno dodat, že lánští muži v černém nejsou Muži v černém. Ti druzí jsou rozhodně zábavnější.

Teplický primátor, občanský demokrat Jaroslav Kubera opakovaně hlásí, že by měl zájem kandidovat v prezidentské volbě. Podle jeho stranického kolegy senátora Přemysla Sobotky by to byl dobrý kandidát. Souhlas, alespoň by v předvolební prezidentské kampani byla švanda. Tedy pokud si ji z nás Kubera nedělá už teď.

Velvyslankyně v Sýrii Eva Filipi i na Slovensku Livia Klausová zůstávají ve funkci navzdory služebnímu zákonu. Obě kývly na dohodu o provedení práce na dobu určitou, kterou jim jako provizorium nabídlo ministerstvo zahraničních věcí. Kdyby se z tohoto nouzového řešení stala běžná praxe, docela jistě by to dost zjednodušilo výběr velvyslanců. A nejspíš by bylo i po tahanicích mezi Hradem a vládou.

Vrchní státní zastupitelství v Praze zastavilo trestní stíhání miliardáře Pavla Tykače v kauze CS Fondů. Jak oznámil státní zástupce, chyběly důkazy, že by dotčený skutek spáchal obviněný. Ona ta důkazní nouze nebyla zjevná už před více než patnácti lety? Ale budiž, snad už je to tentokrát definitivní verdikt.

Protagonisté dne

Pavel KRTEK

ŠÉF ČESKÝCH DRAH

Ocitl se v nezáviděníhodné situaci. Bude zodpovídat za převod nádraží na stát za sníženou cenu. Transakci prosazuje vláda.

str. 6

Ronald MEYER

ŠÉF UNIVERSAL STUDIOS

Studio se loni stalo jedničkou v USA i ve světě, kde jeho filmy ustavily nový rekord s tržbami přesahujícími 5,5 miliardy dolarů.

str. 12

Jean-Claude JUNKER

PŘEDSEDA EVROPSKÉ KOMISE

Hodlá proti Polsku vůbec poprvé použít nástroj mířící na členskou zemi, v níž vznikla „systematická nebezpečí pro právní stát“.

str. 14

NOVOROČNÍ OBĚD

PREZIDENT MILOŠ ZEMAN (druhý zprava) s chotí Ivanou (vpravo) a premiér Bohuslav Sobotka s manželkou Olgou se sešli na zámku v Lánech, kam hlava státu pozvala ministerského předsedu na novoroční oběd.

Ekonomika zvolní, ale lidé si přilepší

■ Růst hospodářství v letošním roce podstatně zpomalí. Výplatnice Čechů však zbytní a čekárny úřadů práce se ještě více vydlidí.

Jaroslav Bukovský

Podle domácích ekonomů poroste letos ekonomika tempem lehce převyšujícím 2,5 procenta, tedy o více než třetinu pomaleji oproti předchozímu roku. „Loňský růst bude pravděpodobně výjimečným výkyvem směrem nahoru, který se po nějakou dobu nebude opakovat,“ uvedl šéf podnikového poradenství EY Jan Fanta. I tak by se Česko letos mělo opět přiblížit unijní životní úrovni – růst v evropské osmadvacitce má být totiž o poznání pomalejší.

Českou ekonomiku letos budou talčit spotřebitelé. Jejich příjmy by měly v průměru vzrůst takřka o čtyři procenta, tedy nejrychleji od roku 2009. Pojistku silící koupěschopnosti přitom lidem nabídne nízká inflace, ceny porostou jen mírně rychleji než loni. „Inflace by měla zrychlovat, ačkoli další pokles cen ropy

a komodit naznačuje, že cenový růst jen lehce přesáhne jedno procento,“ míní hlavní ekonom ING Jakub Seidler.

Příznivě promluví do tržeb obchodníků čerstvě zaměstnaní. Podíl lidí bez práce by měl totiž v populaci do konce roku klesnout pod šest procent. „Pokles nezaměstnanosti nebude tak intenzivní jako loni, a to z důvodu nesouladu mezi kvalifikací nezaměstnaných a požadavky zaměstnavatelů. Tento faktor bude nicméně tlačit na růst mezd,“ soudí

hlavní ekonomka České bankovní asociace Eva Zamrazilová.

Především podporu vývozu by měla podle ekonomů nabídnout po celý rok česká měna, centrální banka má totiž přinejmenším do Silvestra bránit svůj kurzový závazek na úrovni 27 korun za euro. „Nízká aktuální inflace i politika Evropské centrální banky zvyšují pravděpodobnost ukončení intervenčního režimu ČNB až na počátku roku 2017,“ uvedl analytik Raiffeisenbank Michal Brožka.

Prognózy letošních makroekonomických ukazatelů*

instituce	HDP	inflace	nezaměstnanost	koruna vůči euru
ČSOB	2,5	1,5	5,9	-
ING	pod 3,0	mírně nad 1,0	pod 5,0	27
BDO	2,5-3,0	1,2-1,5	5,9	27
ČNB (listopad 2015)	2,8	1,9	5,8	27,0 (podle všeho)
MF (říjen 2015)	2,7	1,1	4,9	27,1
Česká bankovní asociace	2,5	1,3	pod 6,0	kolem 27,0
Českomoravská konfederace odborových svazů	2,5-3,0	1,0-1,5	5,8	méně než 27,0 korun

*míra nezaměstnanosti podle metodiky MPSV vyjadřuje podíl osob bez práce ve věku 15 až 64 let na celkové populaci

Pramen: úřady a instituce

Krajské volby ověří oblibu vlády

■ Podzimní krajské a senátní volby se stanou jednou z nejdůležitějších událostí roku. ČSSD bude obhajovat vládu nad třinácti kraji, na pozici socialistů s největší finanční silou chce zaútočit šéf ANO Andrej Babiš.

Jana Havligerová

Sociálně demokratičtí hejtmani stejně jako kandidáti na tyto posty budou pod palbou, a tak ČSSD nehodlá nic zanedbat. Na kandidátky se například podle nového Řádu přípravy na volby nedostanou lidé obvinění či obžalovaní z úmyslného trestného činu. Kandidáti přitom budou předkládat čestná prohlášení. V minulosti prohlášení o bezúhonnosti strana nevyžadovala.

Mezi hlavní priority, s nimiž socialisté chtějí operovat ve volební kampani, bude podle předsedy Bohuslava Sobotky zachování zdravotní péče a zabránění privatizace nemocnic. Zdravotnictví je přitom osvědčené téma, vlnu oranžového tsunami v minulých krajských volbách vzedmul slib ČSSD, že zruší třicetikorunový regulační poplatek. Tentokrát to bude vhodné i pro vymezení

se proti hnutí ANO. Právě jeho šéf a ministr financí Andrej Babiš bránil vládě, aby rezortu v rozpočtu poslala tolik peněz, kolik požadoval ministr Svatoopluk Němeček a zdravotnické odbory. Babiš-podnikatel navíc expanduje do zdravotnictví nákupem klinik provozujících reprodukční medicínu a také poliklinik.

O celkovém programu pro krajské a senátní volby bude ČSSD teprve jednat. Pokračují i nominace na krajské kandidáty v jednotlivých regionech.

O kandidátech na senátory stejně jako o konečné podobě kandidátek pro krajské volby budou hlasovat všichni členové strany.

ANO jde do krajských voleb poprvé a s nemalými ambicemi. Zda se naplní, je ale otázka. Babiš, pokud jde o výběr lídrů, oslovuje hlavně úspěšné podnikatele. Nabídku už odmítl majitel Juty, senátor Jiří Hlavatý, a také vlastník Student Agency Radim Jančura. Právě on měl

jít na jižní Moravě do souboje s Haškem. Možné problémy naznačují i potíže, které má ANO na komunální úrovni. Kvůli němu se rozpadly koalice v Ostravě, Ústí nad Labem, Českých Budějovicích, Opavě, Karlových Varech a vnitřní rozhádanost pražské organizace má lvi podíl na rozpadu metropolitní vlády. Podle loňského listopadového průzkumu společnosti Sanep na internetu by Babišovo hnutí v krajských volbách zvítězilo.

Podle šéfa ČSSD, premiéra Bohuslava Sobotky mohou krajské volby vyhrát jak sociální demokracie, tak ANO. „My máme ambice, vzhledem k tomu, že nabízíme určitě lepší kandidáty, vyhrát jak krajské, tak senátní volby. Pokud vyhraje sociální demokracie krajské i senátní volby, tak to určitě bude znamenat posílení stability vlády,“ je přesvědčen premiér.

Tvrdí též, že krajské ani senátní volby nemohou na koaliční dohodě nic změnit. Naopak vicepremiér a šéf hnutí ANO Andrej Babiš má za to, že předvolební kampaň může vztahy největších koaličních stran ovlivnit. Záleží podle něj na tom, jakým způsobem se kampaň povede. Bylo by ale špatné, kdyby měly volby negativní dopady na koalici, míní. Podzimní regionální volby budou generálkou na sněmovní volby v příštím roce i testem spokojenosti s vládní politikou. Její míra se projeví na výsledku opozičních stran.

STAN se chce prosadit bez TOP 09

Starostové a nezávislí chtějí silnější kraje. Do voleb jdou proto samostatně, bez TOP 09. Hnutí STAN chce do kampaně vložit patnáct milionů korun. Mimo jiné hodlá prosadit změny v pravidlech jednání dolní komory parlamentu.

V případě, že se na některém z legislativních návrhů domluví více než polovina krajů, měla by ho sněmovna projednat přednostně. I to je jeden z důvodů, proč

se Starostové a nezávislí rozhodli sestavit pro podzimní krajské volby samostatné kandidátky.

Navíc každý z lídrů chce svou kampaň zaměřit na jiné téma. Kampaň hodlá hnutí financovat centrálně

a příspěvky rozdělovat podle průběhu vyjednávání v jednotlivých regionech.

Šest lídrů volebních kandidátek už je známých, zbývajících sedm kandidátů představí hnutí během ledna. Například libereckou kandidátku povede hejtman Martin Půta, a to přesto, že koncem prosince rezignoval na post předsedy STAN. Na krajské úrovni s ním hnutí počítá a ani on nevidí důvod, proč by se měl místa jedničky vzdát.

Půta čelí obvinění z přijetí úplatku v souvislosti s opravou libereckého kostela sv. Máří Magdalény, cítí se však

nevinen. Jako volební lídr by chtěl zvýšit rozpočtovou samostatnost krajů a zajistit jim dlouhodobě financování.

Lídrem pro Karlovarský kraj je současný primátor Petr Kulháněk. Tento kraj nejspíš také bude výjimkou – STAN by tu mělo mít společnou kandidátku s TOP 09, KDU-ČSL a Karlovarskou občanskou alternativou. Pro celou republiku platí, že hnutí půjde do voleb většinou s regionálními středovými uskupeními.

Vymyká se bude kandidátka Středočeského kraje, kterou povede kolínský starosta Vít Rakušan. Podle něj má hnutí v regionu dost silných osobností, napříč krajem

je to 265 starostů, a tak je z toho vybírat. Samostatná kandidátka hnutí STAN by podle něj mohla přispět také k tomu, že skončí dosavadní krajská koalice sociálních demokratů a KSČM. Na této kandidátce voliči mimo jiné najdou také jméno Dany Drábové. Současná předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost je rovněž místostarostkou Pyšle na Benešovsku.

Předseda STAN Gazdík věří, že ačkoli strany v krajských volbách nebudou spolupracovat, nestanou se z nich soupeři. /ha/

Šest lídrů kandidátek je známých, zbývajících sedm kandidátů představí STAN během ledna.

Strany postupně představují své kandidáty

Sociální demokraté

v Olomouckém kraji patrně postaví na první příčku kandidátku předsedu místní ČSSD Jiřího Zemánka. V Královéhradeckém kraji by měl být jedničkou prodáván Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové Jiří Štěpán a v Jihomoravském kraji hejtman Michal Hašek (1).

Lídrem kandidátky hnutí ANO na Vysočině pro krajské volby v roce 2016 bude projektový manažer Josef

Pavlík z Havlíčkova Brodu. Definitivně by ho měl schválit společně s celou kandidátkou krajský sněm ANO.

Lídrem kandidátky ODS ve Středočeském kraji bude Martin Kupka, střetne se tak například s Danou Drábovou (2), která v regionu povede do voleb STAN.

Blok proti islámu vedený Martinem Konvičkou půjde do voleb se stranou Úsvit-Národní koalice, na sladění

programů obou uskupení pracuje sociolog Petr Hampl.

Zelení Piráti se jmenuje koalice, ve které budou

na podzim příštího roku v Jihomoravském kraji společně kandidovat Strana zelených a Česká pirátská strana. Prozatímním kandidátem na lídra je podnikatel Jiří Hlavenka.

Strana svobodných občanů hodlá kandidovat ve všech regionech. Její předseda Petr Mach nevyloučil možnost předvolebních koalic na úrovni krajů především se Stranou soukromníků. /ha/

Podnikatele čeká hlášení k DPH a nový zákon o zakázkách

■ Letošní rok přinese velkým i malým podnikatelům změny, které pro ně budou **administrativně náročné**, zvýší jim náklady, a tím zvednou i ceny pro zákazníky. A výrazně vzroste riziko sankcí. Povinnosti vyplývající z kontrolních hlášení k dani z přidané hodnoty a zcela nového zákona o veřejných zakázkách proto firmy i živnostníci vnímají negativně. Zda začne od poloviny roku platit i elektronická evidence tržeb, není jasné.

Pavel Otto

První novou povinnost vůči státu podnikatelé letos pocítí v únoru. Od pětadvacátého začnou podávat finanční správě kontrolní hlášení daně z přidané hodnoty – fyzické osoby čtvrtletně, právnické měsíčně. Půjde o zcela nový druh daňového přiznání.

Za nedodržení striktně daných termínů budou hrozit pokuty až padesát tisíc korun. Vůbec nejspornější je to, že se proti sankcím nebude možné nijak odvolat. Vládu za to kritizují nejen ODS a TOP 09, ale i komunisté. Opozice neúspěšně prosazuje novelu, která by opatření o rok odložila. Znovu to zkusí na lednovém jednání Poslanecké sněmovny. Skupina senátorů už napadla hlášení ústavní stížností.

Podle ministra financí Andreje Babiše (ANO) jsou povinná hlášení dokonce důležitější než elektronická evidence tržeb. „Jde o klíčové opatření v boji proti organizovanému zločinu, organizovaným daňovým únikům. Karuselové obchody každý rok okradou stát o osmdesát miliard korun,“ řekl.

VELMI CITLIVÁ DATABÁZE

Podle novely zákona o DPH, kterou se Babišovi podařilo loni na jaře protlačit parlamentem, bude kaž-

dý podnikatel pravidelně vypisovat seznamy, od koho a za kolik nakupoval a komu a za kolik prodával. Svoje dodavatele a zákazníky tedy podrobně identifikuje. Uvede číslo každé faktury, datum

povinnosti přiznat daň, základ daně a její výši, a rovněž označí zboží, které nakoupil či prodal.

„A protože tohle bude dělat čtvrtletně nebo i měsíčně, bude se ve finanční správě

vytvářet dokonalý přehled o jeho podnikání, o obchodních kontaktech, o cenách, za které nakupuje i prodává,“ uvedl předseda Asociace podnikatelů a manažerů Radomil Bábek.

CO PODNIKATELÉ POVAŽUJÍ ZA POZITIVNÍ ÚPRAVY

- Kategorizace účetních jednotek, která rozděluje nové podniky do čtyř skupin: mikro, malé, střední a velké. Zejména mikro a malé firmy budou nově osvobozeny od řady povinností spojených s vykazováním účetních závěrek.
- OSVČ přivítají vyšší daňové zvýhodnění, ovšem jen pokud mají dvě a více vyživovaných dětí.
- Pro většinu aktů spojených se zakládáním společností, zvyšováním základního kapitálu a podobně bude nově vyžadován jen běžně úředně ověřený podpis a nikoli podpis ověřený notářem.
- Dohody o provedení práce by měly být pružnější, protože budou jednostranně vypověditelné.

NOVINKY, KTERÉ PODNIKATELŮM A ŽIVNOSTNÍKŮM VADÍ

- Kontrolní hlášení k DPH.
- Dohody o provedení práce budou podléhat exekčním srážkám a účetní malých firem tedy budou muset zjišťovat dluhovou situaci zaměstnance, a to i v případě, že jej zaměstnají na jediný den.
- S obavami vstupují do nového roku také OSVČ, které doposud nevyužívaly elektronická daňová podání, ačkoliv disponovaly datovou schránkou. Doba jejich hájení končí. Kdo však datovou schránku nemá a není právnickou osobou, nemusí na nový režim najíždět.
- Zcela nový zákon o zadávání veřejných zakázek.

ZMĚNY BEZ ODEZVY

- Zvýšení minimální mzdy z 9200 na 9900 korun zatím s ohledem na růst výkonnosti a tím i mezd probíhá u malých a středních firem bez větších emocí. Jednoznačně ale zaznívá, že další zvýšení se musí vázat nikoli na politický handl, ale na ekonomické ukazatele. Navzdory tomu už premiér Bohuslav Sobotka avizoval, že minimální mzdu chce letos zvýšit alespoň na 11 tisíc hrubého.
- Bez větší kritiky zůstává i rozšíření reverse charge (přenesení daňové povinnosti z dodavatele na odběratele) o prodej nemovitostí.

DALŠÍ NOVINKY, KTERÉ PŘINESE ROK 2016

- Vznikne registr smluv. Aby byly smlouvy o objemu nad 50 tisíc korun platné, budou je muset kraje, větší obce či úřady zveřejnit v elektronické databázi. Registr začne fungovat od poloviny roku.
- Poplatek na obnovitelné zdroje se už nebude platit za spotřebované množství elektřiny, ale podle hodnoty hlavního jističe. U odběratelů, převážně průmyslových podniků, kteří odebírají elektřinu z vysokého napětí, pak podle rezervovaného příkonu. Ministerstvo průmyslu, které zákon připravilo, tvrdí, že kvůli novému způsobu žádný odběratel nezaplatí víc. Naopak v případě, že lidé dokážou kapacitu svého jističe snížit, prý ušetří.
- Firmy mohou žádat o evropské dotace už jen z nového programovacího období 2014 až 2020. Je pro ně připraveno 116 miliard korun.
- O cestovní pas bude možné nově žádat na jakémkoli úřadu. Nyní o něj lze zažádat pouze v místě bydliště. Změna čeká také seniory starší 70 let, těm budou od ledna úřady vydávat občanské průkazy s prodlouženou platností na 35 let. Od roku 2016 také zdraží takzvané expresní pasy, místo nynějších 1500 korun lidé zaplatí čtyři tisíce.
- Řidiči si mohou nově pořídit značku na přání. Cena jedné tabulky je pět tisíc korun, opatřit automobil značkou na přání tak bude stát deset tisíc. Na tabulce nesmějí být hanlivá slova nebo slova s písmeny G, CH, O, Q či W. Nápis musí obsahovat alespoň jednu číslici.
- Na 110 km/h se zvýší maximální rychlost na vybraných silnicích první třídy. Umožní to novela zákona o pozemních komunikacích.
- V kalendáři přibude nový státní svátek – bude jím Velký pátek. Už v roce 2016 si tak Češi užijí delší velikonoční svátky.

Vedle zvýšených nároků na administrativu, na niž si firmy a živnostníci najmou účetní a daňové poradce, utratí další peníze za speciální software. „Finanční správa si bude vytvářet databáze, v nichž bude stačit zadat několik parametrů, aby se o komkoli dozvěděla podrobnosti. Tyto informace se velmi pravděpodobně budou v rámci konkurenčního boje zneužívat, budou se prodávat a krást. Lepší podporu korupčního prostředí si nelze představit,“ dodal Bábek.

STÁT ZA NIC NEODPOVÍDÁ

Kromě toho, že podnikatelé nebudou moci proti pokutám podat žádný opravný prostředek, ponesou odpovědnost ne za odeslání hlášení, ale za jeho doručení. A výhradně elektronickou cestou.

Pokud finanční úřad nedostane z jakýchkoli důvodů hlášení včas, automaticky udělí pokutu deset tisíc korun. V takovém případě bude muset firma nebo živnostník stihnout podat hlášení do pěti kalendářních dnů. Jinak zaplatí padesát tisíc. „Je to bič na malé podnikatele a živnostníky, pokuty pro ně mohou být likvidační,“ míní Bábek. Stát přitom sám sobě dává na všechno třicetidení lhůtu a sankce za neplnění povinností si neukládá žádné.

Šéf Asociace malých a středních podniků

a živnostníků ČR Karel Havlíček věří, že na základě jednání s ministerstvem financí se podaří u sankcí zmírnit jak v jejich výši, tak časový režim nárokování.

ŘADA NOVÝCH PARAGRAFŮ

Další náklady na poradce přinese firmám zcela nový zákon o veřejných zakázkách, který má začít platit nejpozději od poloviny dubna. Místo současných asi 130 paragrafů jich bude obsahovat přes 260. Ministerstvo pro místní rozvoj ujišťuje, že norma výrazně zrychlí přidělování státních peněz soukromým subjektům a zruší překážky, kterými byli úředníci při rozdělování milionů a miliard dosud svázáni. „Zadavatelům poskytne větší pravomoci, současně jim nařídí postupovat transparentně a přiměřeně,“ tvrdí šéfka rezortu Karla Šlechtová.

Navrhovaný zákon opakovane napadla Hospodářská komora ČR. Podle ní je chyba, že i nadále se bude soutěžit „na cenu“ a nebude se v reálu posuzovat například to, jakou má věc životnost nebo záruku. „Není trochu divné, že podnikatelé chtějí tvrdší podmínky než předkladatelé zákona? Odpověď zní ne. Chceme poctivé soutěžení a účelné vynakládání veřejných prostředků, které do rozpočtu posíláme prostřednictvím daní,“ konstatoval prezident komory Vladimír Dlouhý.

Foto EIS Anna Vachová

Hutím pomůže růst spotřeby v Evropě

■ Největší české ocelárny plánují výrobu jako v loňském roce. Pokles odbytu čekají výrobci trubek pro těžbu ropy a plynu.

Jan Stuchlík

Ve světovém ocelářství skončil další z velkých růstových cyklů. České hutě se přesto nebudou mít špatně. Podrží je rostoucí odbyt v Evropě. Podle odhadu

Světové ocelářské asociace (WSA) zažije Evropská unie růst spotřeby o 2,2 procenta na 153,1 milionu tun. Český závod Arcelor-Mittal i Třinecké železářny proto plánují letošní výrobu na úrovni loňského roku. Pocítí

ovšem tlak v podobě klesajících marží.

„Předpokládáme, že letos bude reálná poptávka po našich hlavních výrobcích na trzích v našem regionu stabilní. Očekáváme, že se zvedne objem veřejných zakázek, a tedy i spotřeba oceli,“ říká Shahab Husain, ředitel pro prodej a marketing a člen představenstva ArcelorMittal Ostrava. Třinecké žele-

zářny čekají podobný vývoj na trhu jako loni. Nejprodávějším výrobkem zůstane drát, ocelové tyče a kolejnice. „Výrobu plánujeme ve stejném objemu jako loni, což je přibližně 2,5 milionu tun oceli,“ uvádí mluvčí firmy Petra Jurásková.

Evropský trh s ocelářskými výrobky bude držet poptávka z automobilového průmyslu, stavebnictví i z oboru spotřebního zboží, očekává ratingová agentura Moody's. „Lepší výhlídky západoevropské ekonomiky pomohou zmírnit dopady poklesu cen ocelářských výrobků, které způsobují levné dovozy z Číny a nadprodukce v Itálii,“ tvrdí Hubert Allemani, viceprezident Moody's.

S konjunkturou nicméně nemůže počítat těžba ropy a plynu. Kvůli nízkým cenám obou komodit těžaři seškrtali investice do rozvoje těžby. Cítí to i výrobci trubek. „V roce 2015 jsme zažili dramatický pokles spotřeby trubek pro ropný průmysl. Protože nelze očekávat výraznou změnu této situace, nemůžeme být příliš optimističtí ani v roce 2016,“ konstatuje Zdeněk Zemek, majitel hutnického holdingu Z-Group. Stejnou zkušenost mají také v Třinci. Z-Group přesto plánuje, že letos vyrobí stejně jako loni celkem 50 tisíc tun trubek.

Do vývoje světového trhu s ocelí výrazně promluví

Čína. WSA uvádí, že letos spadne spotřeba oceli v Číně o dvě procenta na 672,2 milionu tun. Ještě v roce 2014 přitom Čína spotřebovala 710 milionů tun oceli. V zemi je přitom tolik nadbytečných výrobních kapacit, které by pokryly evropskou spotřebu za dva roky. Evropští oceláři se proto bojí, že Čína zaplaví svět levnou produkcí. „Levné dovozy z Číny nám již delší dobu činí potíže. Především tím, že sráží cenovou úroveň evropského trhu,“ dodává Zemek.

České hutě podporují volání evropských hutních asociací po zavedení ochranných cel, která cenu čínské oceli na evropském trhu zvednou. „Levná ocel z Číny je ohrožením pro celý hutní a ocelářský průmysl v Evropě, kde plníme veškeré ekologické limity na rozdíl od výrobců v Číně,“ říká mluvčí firmy Jurásková.

Očekávaná spotřeba oceli v roce 2016

region	spotřeba v mil. tun	meziroční změna v %
Čína	672,2	-2
EU	153,1	2,2
USA	105,2	1,3
Rusko	38,2	-1
svět celkem	1523,4	0,7

Pramen World Steel Association

Na dráze se chystá obří přesun majetku

■ Nádražní budovy převezme státní Správa železniční dopravní cesty. Cena ale v Českých drahách nebude nadšení.

Jan Šindelář

Železnici čeká zřejmě ještě v prvním čtvrtletí velká změna ve vlastnictví drážních nemovitostí. Po letech příprav a politických tahanic schválila vláda koncem roku převod budov Českých drah na Správu železniční dopravní cesty.

Celý seznam čítá přes 1500 položek, z toho je zhruba tisícovka nádražních budov, zbytek připadá na

provozní stavby a pozemky. „Je to logický krok, který je předpokladem pro dokončení transformace Českých drah. Majetek v železničních stanicích bude spravován jednotně a stát do něj bude moci systematicky investovat,“ řekl ministr dopravy Dan Ťok.

Skončí tak trochu schizofrenní situace, která je důsledkem předchozích majetkových přesunů: České dráhy ve stanicích nyní vlastní výpravní budovy a první nástupiště, správě železnic zase patří informační tabule, zbylá nástupiště a koleje.

Dráhy jako akciová společnost přitom nikdy neměly potřebné investice na opravy a údržbu budov. V úvahu nepřicházely ani dotace, neboť

by šlo o nedovolenou veřejnou podporu. Naopak státní organizace SŽDC je napojena na rozpočet fondu dopravy a evropské fondy a peněz má dost. Zchátralá nádraží proto čeká

mohutná obnova, šéf SŽDC Pavel Surý chce začít v krajních městech, jako příklad uvedl nedávno ostudný stav historické budovy v Českých Budějovicích (na snímku).

Foto profimedia.cz

Věc má ale háček. České dráhy mají za nemovitosti dostat 3,24 miliardy korun, což je zhruba polovina částky, se kterou se diskuzí o převodu před lety zahajovala. Znalecký posudek navíc vychází z jiné metodiky než v roce 2008, kdy se na správu železnic převáděl za 12 miliard majetek potřebný pro údržbu kolejí.

I proto na dráze z chystaného převodu nadšení nepanuje, proti jsou zejména odbory, jejichž tři zástupci chtějí proti převodu zvednout ruku v dozorčí radě. Vedle rady musí převod schválit i představenstvo a řídicí výbor. Ministr Ťok je přitom připraven v případě nesouhlasu prosadit změny ve vedení ČD.

České firmy vidí rok pozitivně

■ Očekávání brzdí strach z geopolitických změn nebo nedostatku vhodných zaměstnanců.

Markéta Žižková

Právě začínající rok bude podle tuzemských podniků ve znamení růstu. Ve srovnání s loňskem sice jeho tempo zvolní, firmy ale i tak počítají s navýšováním poptávky a tržeb. „S příznivým výhledem české ekonomiky očekáváme, že bude trh s komerčními nemovitostmi

nadále posilovat,“ uvedl ředitel poradenské společnosti 108 Agency Jakub Holec. A podobné hlasy se ozývají i z dalších odvětví. „Znatelný růst tuzemské ekonomiky jako celku a zvyšování koupěschopnosti obyvatelstva budou ještě nějakou dobu pokračovat, což se jistě pozitivně odrazí i na spotřebitelském trhu,“ popsal generální ředitel Hamé Martin Štrupl.

Pozitivní výhled firmám kazí několik nejistot. Patří mezi ně především strach z politické nestability v Evropě, dalšího vývoje situace na Ukrajině nebo prudké

změny kurzu měny. Obavy jsou zřejmé hlavně v cestovním ruchu a letectví, které geopolitické otřesy rychle zasáhnou. „Rok 2016 bude mít dle mého názoru ještě rozpačitý začátek vlivem informací o událostech ve světě. Na jaře předpokládáme postupné uklidnění situace a stabilizaci poptávek po dovolených a cestování obecně,“ uvedl předseda představenstva Exim Tours Ferid Nasr.

Nejistota se ale dotýká i dalších sektorů. „Jak jsme se mohli nedávno přesvědčit, dochází v obrovském

měřítku k neočekávaným zvratům, jako jsou například pokles ceny ropy, migrační vlna do Evropy a podobně, které mohou ovlivnit i českou ekonomiku,“ popsal generální ředitel Linde Gas Petr Choulík.

Co se týče počtu zaměstnanců, plánují české podniky své stavy mírně navýšovat. Přijímat nové lidi chtějí podle personální agentury ManpowerGroup hlavně velké firmy, a to až třetina z nich. Na trhu ale chybí vhodní pracovníci. „Stále se potýkáme s nedostatkem kvalifikovaných zaměstnan-

ců,“ popsal generální ředitel Škody Transportation Tomáš Ignačák. „Víme, že situace na trhu z hlediska nabídky pracovníků není příznivá, proto systematicky pracujeme na vzdělávání těch nových zaměstnanců, kteří při nástupu neplní hned všechny naše kvalitativní nebo profesní požadavky,“ doplnil ho generální ředitel Latecoere Czech Republic Ivan Dubský. Složitě přitom dnes není sehnat pouze odborníky, ale i nízko kvalifikované zaměstnance do výroby nebo logistiky.

ANKETA str. 8–9

Videotéky se Netflixu nebojí

■ Provozovatelé placených videoték očekávají, že po vstupu největšího světového hráče na český trh budou profitovat ze zvýšeného povědomí o podobných službách.

Dušan Kůtner

Největší světová internetová videotéka Netflix, která působí v padesáti zemích světa a má přes 65 milionů uživatelů, by letos měla vstoupit i do Česka. Tuzemští hráči se ale příchodu konkurence světového kalibru nebojí a naopak míní, že by mohl celému trhu pomoci. Boj na trhu je ale již nyní nelítostný – vždyť jen loni z něj vycouvali hned tři hráči Topfun, Ivio a Klik TV.

O pozici na čele tuzemského trhu bude bezpochyby usilovat projekt Voyo.cz největší komerční televize Nova, která má nyní podle údajů firmy přes 30 tisíc předplatitelů. „Věříme, že podobně jako v jiných zemích příchod nového hráče na trh placených služeb v ČR rozšíří zájem o placené on-line videoslužby a přinese další zvyšování podílu diváků ochotných platit za exkluziv-

ní obsah na internetu,“ říká mluvčí Novy Anna Suchá.

Obdobně se na příchod Netflixu dívají v UPC nabízející placenou videotéku My Prime, kterou využívá přes 20 tisíc lidí. „Z našich zkušeností ze zemí, kde již Netflix funguje, víme, že obě služby mohou bez problémů fungovat vedle sebe,“ míní mluvčí UPC David Frodl. „Věříme, že s My Prime máme ucelenější a lépe integrovanou službu, než jakou reprezentuje Netflix. Můžeme se také opřít o stoprocentně lokalizovaný obsah,“ podotýká Frodl.

Podle Frodla i dalších diváky zaměřené na původní americkou tvorbu, a proto službu nevnímají jako přímou konkurenci. Ze statistik společnosti O2 provozující službu Videotéka podle firmy vyplývá, že Češi mají největší zájem o tuzemské filmy a nedají dopustit na dabing. „Jedná se o dalšího hráče, který bude společně s námi i naši konkurenci vysvětlovat, že kvalitní videoobsah skutečně není zadarmo. Vstup Netflixu proto vítáme a věříme, že pomůže s další edukací českého trhu,“ uvedla mluvčí O2 Kateřina Mikšová.

Foto profilmedia.cz

Jak české firmy zareagují na vstup Netflixu na domácí trh

Anna Suchá, mluvčí Novy a Voyo.cz

Ze zkušenosti s projektem Voyo víme, že pro úspěch na českém trhu je zásadní lokální obsah, který budeme našim předplatitelům nabízet i nadále. K našim prioritám také patří další zvyšování dostupnosti služby Voyo, nedávno jsme například zpřístupnili službu uživatelům operačního systému Linux.

Kateřina Mikšová, mluvčí O2 a projektu Videotéka

Od loňského roku mimo jiné nabízíme filmy pro fajnšmekry. V září jsme představili sekci festivalových filmů, do které byla ve spolupráci s Film Europe zařazena padesátka nejlepších snímků z Cannes, Berlína a Benátek. V lednu jsme doplnili sekci skandinávských filmů.

Daniel Grunt, šéf nových médií skupiny Prima

V polovině prosince jsme spustili novou verzi internetového archivu Prima Play, která nabízí i to, že diváci mohou sledovat živé vysílání všech kanálů ze skupiny Prima. Další výhodou je možnost sledovat rozkoukaný pořad od místa přerušení či vytvoření seznamu oblíbených pořadů.

David Frodl, mluvčí UPC a služby My Prime

Soustředíme se na komplexní nabídku obsahu včetně klasických českých filmů, dokumentů a pohádek. Obsah My Prime ale neustále doplňujeme a chystáme výrazné navýšení titulů.

Šárka Jakoubková, mluvčí Alza.cz a služby Alza Premium

Naším cílem je mít veškerý obsah minimálně ve full HD. Bohužel někteří čeští distributoři nemají materiály v odpovídající kvalitě. Toto se týká starších, ale i některých nových filmů. Na rok 2016 chystáme několik novinek. Půjde především o rozšíření obsahu a zlepšení uživatelského komfortu pro výběr a sledování filmů.

Byznysmeni věří v lepší rok

■ Jaký bude rok 2016 pro váš byznys?

Lepší, horší, nebo stejný jako loni? Čekáte růst poptávky a tržeb, nebo naopak počítáte s horšími časy? Budete propouštět, najímat, nebo budete mít stejně zaměstnanců jako loni? Na tyto dotazy odpovídali zástupci českého byznysu v anketě deníku E15.

PRŮMYSL

Tomáš Ignačák, generální ředitel Škoda Transportation

Náš byznys mohou ovlivnit vlivy, jakými jsou krize na Ukrajině, celková politická nestabilita v Evropě a ve světě nebo například prudká změna kurzu měny. Výhodou našeho byznysu je ale dlouhodobost kontraktů, proto lze říct, že na rok 2016 jsou naše výrobní kapacity naplněny. Z hlediska tržeb budeme na úrovni tržeb předchozích tří let. Zejména v oblasti tramvají a elektrických jednotek očekáváme v zahraničí řadu tendrů, ve kterých bychom chtěli uspět. Celkově skupina Škoda Transportation zaměstnává více než pět a půl tisíce lidí. Velké výkyvy v zaměstnanosti zatím neplánujeme. Spíše se stále potýkáme s nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců. Ve firmě probíhá přirozená fluktuace. Primárně ale chceme především posilovat pracovní týmy zkušenými odborníky z oboru. Dlouhodobě spolupracujeme také s vysokými školami. Talenty ovšem získáváme nejen na půdě tuzemských vysokých škol, ale i v zahraničí a to včetně těch nejvýznamnějších univerzit.

Jiří Šmondrk, generální ředitel Doosan Škoda Power

Rok 2015 byl pro Doosan Škoda Power jedním z neúspěšnějších v historii společnosti. O naše parní turbíny byl na globálním trhu extrémní zájem. Jsem pevně přesvědčen, že tento zvýšený zájem bude pokračovat i v roce 2016. Období, kdy jsme nabírali zaměstnance skokově v řádech stovek lidí ročně,

je již za námi. Nicméně v posledních třech letech jsme nabírali 200 až 250 lidí ročně napříč všemi pozicemi. Na příští rok plánujeme najmout kolem 40 nových zaměstnanců, a to především jako náhradu za ty, kteří odcházejí.

Tomáš Plachý ml., spolumajitel Safichem Group

Rok 2015 byl pro skupinu jako celek úspěšný. Očekáváme však, že rok 2016 v mnoha parametrech předčí výsledky roku 2015, zejména pak v oblasti strojírenství. Očekáváme rozšíření našeho působení provázené růstem tržeb a přidání hodnoty. Plánujeme rozšířit počet zaměstnanců ze 1400 o zhruba pět procent.

Jaroslav Zeman, majitel výrobce hraček Detoa

Chtěl bych věřit, že naše výsledky budou lepší než v roce 2015. Nová obchodní jednání v druhé polovině roku 2015 tomu napovídají. Odehrávaly se zejména na východ od našich hranic. Nicméně lidi budeme nabírat a výrobu posilovat.

Ivan Dubský, generální ředitel Latecoere Czech Republic

V roce 2016 očekáváme nárůst byznysu, tedy i tržeb, vzhledem k nárůstu poptávky po letecké technice. Dojde i k dílčím přesunům některých výrobních programů ve skupině Latecoere v souvislosti s technologickou orientací. Určitě budeme přijímat

nové zaměstnance a nabízet jim práci v perspektivní společnosti. Víme, že situace na trhu z hlediska nabídky pracovníků není příznivá, proto systematicky pracujeme na vzdělávání zaměstnanců, kteří při nástupu neplní hned všechny naše kvalitativní nebo profesní požadavky.

ENERGETIKA

Petr Choulík, generální ředitel Linde Gas

Ve srovnání s ekonomikami jiných evropských zemí nefunguje ta česká nejhůř. Některé skutečnosti nasvědčují tomu, že by se to mohlo v příštím období udržet nebo snad i mírně zlepšit. Jak jsme se ale mohli nedávno přesvědčit, dochází v obrovském měřítku k neočekávaným zvratům, jako jsou například pokles ceny ropy, nebo migrační vlna do Evropy, které mohou ovlivnit i českou ekonomiku. Navzdory tomu jsem mírný optimista.

Hynek Sagan, generální ředitel a spolumajitel Armex Oil

Z pohledu trhu bude zřejmě pokračovat tlak na snižování marží prodejců pohonných hmot především kvůli vysoké konkurenci. Očekáváme další mírný růst prodeje pohonných hmot především díky

budování nových skladovacích kapacit a posílení pozice na trhu díky akvizicím v letech 2013 a 2014. Budeme i dále vyhledávat zajímavé možnosti pro nákup čerpacích stanic, ale i nové zákazníky pro velkoobchodní prodej pohonných hmot.

Aleš Graf, ředitel Centropol energy

Pokud se neodehrají nějaké nečekané legislativní změny, které by mohly byznysu škodit, očekáváme úspěšný rok. Budeme posilovat kvalitu služeb a individualizaci přístupu k jednotlivým skupinám zákazníků. To samozřejmě vyžaduje dostatek kvalitních zaměstnanců, kde počítáme s mírným růstem, ale jen tak, abychom měli nadále výhodu pružnosti a nízkých nákladů proti velkým firmám s tisíci zaměstnanci. To nám totiž umožňuje držet velmi atraktivní ceny komodit a služeb.

**STAVEBNICTVÍ
Martin Borovka, předseda představenstva Eurovia CS**

Nepředpokládáme, že by v roce 2016 výstavba a renovace dopravní infrastruktury dramatickým způsobem vzrostla,

objem vypisovaných zakázek očekáváme na srovnatelné úrovni jako minulý rok. Musíme poukázat na přetrvávající nepřipravenost zakázek, především na úrovni klíčových silnic a dálnic. Poslední dva roky již stát není naším největším zadavatelem a předpokládáme, že tento trend bude pokračovat i v nejbližších letech.

Tomáš Pardubický, generální ředitel developerské společnosti Finep

Naše očekávání na příští rok pro bytovou výstavbu lze ve zkratce shrnout do tří bodů. Zaprvé dlouhodobě je výstavba pod jedno procento celkové zásoby bytů, tlak na obnovu bytového fondu tedy nepoleví. Zadruhé historicky nízké úrokové sazby s mírnou tendencí růst, stejně tak koruna s potenciálem posílit, aktuální trend výstavby příliš neovlivní. Zatřetí neexistence jasně bytové politiky v Praze nabídku neposílí. Očekáváme tedy další růst cen a společenskou poptávku po odpovědích na téma: Jakou má Praha strategii rozvoje? Finep roste spolu s trhem. Navíc plánujeme v roce 2016 odstartovat nové služby pro klienty. Počítáme tedy s nábořem nové krve.

**POTRAVINÁŘSTVÍ
Martin Štrupl, generální ředitel Hamé**

Věřím, že rok 2016 bude stejně úspěšný jako rok 2015. Samozřejmě bude záležet na tom, jak se budou vyvíjet ceny energií, ropy, surovin a obalových materiálů a také kurz koruny ke světovým měnám. Celkově se ale dívám do budoucna s optimismem, a to jak co se týká Hamé, tak celé české ekonomiky. Znatelný růst hospodářství a zvyšování koupěschopnosti obyvatelstva budou pokračovat, což se jistě pozitivně odrazí i na spotřebitelském trhu. Problém, který trápí naši firmu stejně jako mnoho dalších, je citelný nedostatek kvalifikovaných pracovních sil, to považuji za jednoznačnou brzdou české ekonomiky. Firmy mají odbyto pro své zboží a služby, mají i dostatek

Foto: čtk

finančních zdrojů na rozšíření výroby, ale jejich rozvoj brzdí fakt, že se jim nedaří získat nové zaměstnance.

Milan Teplý,
generální
ředitel a šéf
představenstva
Madety

Věřím, že bude lepší. Očekávám růst HDP, a protože nezaměstnanost je poměrně nízká, tak i nárůst mezd. Předpokládám, že z toho důvodu budou Češi víc nakupovat potraviny, budou více dávat přednost domácím potravinám, a to včetně výrobků z Madety. Horší situace bude v zahraničním obchodu. Tam nastane oživení, až dostane EU rozum a otevře se ruský trh. Chci věřit tomu, že by se to mohlo povést od května.

Ondřej Beránek,
jednatel
Bohemia Sektu

Pro nás je z pohledu tržního úspěchu či neúspěchu zásadní poptávka po sektech a tichých vínech tuzemské produkce a z tohoto pohledu jsme pro rok 2016 optimisté.

Stanislav Bernard,
spolumajitel
pivovaru Bernard

Máme jednoduchou filozofii. Vařit úplně nejlepší pivo, jakého jsme schopni. Objem prodeje určuje pouze poptávka zákazníků. Dlouhodobě nám výstav roste ročně o deset až patnáct procent. Podle potřeby přijímáme kvalitní zaměstnance, nejenom odborně vzdělané, ale zároveň přirozeně zapadající do naší firemní filozofie.

Petr Vyhnanek,
generální
ředitel e-shopu
s potravinami
Kolonial.cz

Kolonial jsme spustili teprve před půl rokem, takže rok 2016 bude určitě ve znamení dalšího rozšiřování, a doufám, že i v pokračování našeho růstu, ať už půjde o dodavatele, nová města, kam budeme zavázet, a množství spokojených zákazníků. Uplynulý rok hodnotím pozitivně. Stál nás sice spousta sil, ale přinesl i první úspěchy a potvrzení, že jsme na správné cestě.

stále hledáme schopné lidi a naším cílem pro rok 2016 je rozvoj, implementace nových technologií, které nám umožní i produktově reagovat na možné turbulence trhu. Ostatně i v roce 2008, kdy přišla skutečná krize prakticky ve všech odvětvích, tak my jsme lidi přibírali.

Jozef Sinčák,
předseda
představenstva
Českých
aerolinií

Očekávám, že příští rok bude složitý. Abychom naplnili naše cíle, chystáme mírné rozšiřování sítě našich linek, řadu produktových novinek v oblasti on-line nákupu letenek a souvisejících služeb. Bohužel letecká doprava je velmi citlivá na mimořádné geopolitické a společenské události ve světě. Pokud žádné závažné události nenastanou, počítáme příští rok s mírným růstem provozních výkonů a rovněž počtu leteckého personálu.

SLUŽBY

Petr Kališ, řídící partner
advokátní kanceláře CHSH Kališ
& Partners

Rok 2015 byl pro naši kancelář velmi úspěšný, nicméně věříme, že příští rok bude ještě úspěšnější. Přestože některé prognózy předpovídají zpomalení růstu české ekonomiky, my očekáváme růst. Mimo jiné v souvislosti s pokračováním akvizičního trendu, podporou investic z veřejného sektoru a v neposlední řadě věříme v nárůst exportu obnovením normálních obchodních vztahů mezi EU a Ruskem.

Michal Hardyn, spolumajitel
digitální agentury SDM

Rok 2016 bude z pohledu on-line kurzů a vzdělávání jednoznačně ve znamení růstu. Podařilo se nám se vzdělávací platformou VimVic.cz zachytit začátek nového trendu. Firmy investují, mají zájem růst a v některých oblastech čelí nedostatku odborníků. Do firmy hledáme nové kolegy a v průběhu celého roku 2016 budeme navyšovat kapacitu obchodního, marketingového i produktového týmu. Rok 2016 vidím jako další dobrý rok pro internetové a mobilní produkty.

Jakub Holec, ředitel poradenské
společnosti 108 Agency

S příznivým výhledem české ekonomiky očekáváme, že bude trh s komerčními nemovitostmi nadále růst. Věříme proto, že posílíme i náš obchodní tým a budeme moci dále zlepšovat služby našim klientům. V roce 2015 jsme významně rozšířili průmyslový tým, v příštím roce máme stejné plány v dalších odděleních. Plánujeme expandovat v regionu střední a východní Evropy. Nicméně velmi dobře si pamatujeme na období v letech 2009 a 2010, a tudíž se snažíme expanzi záměry realizovat s rozvahou.

HERNÍ PRŮMYSL

Robert Chvátal,
generální ředi-
tel Sazky

V roce 2016 jsme očekávali další růst a zvýšení tržního podílu ve prospěch společensky nezávadných loterií. Tento trend se ale pravděpodobně pozastaví z důvodu paušálního zvýšení loterijní daně přes všechny sektory a bude mít dopad na zpomalení největší české loterijní firmy Sazka, která byla v roce 2015, díky inovacím a produktovému portfoliu, nejrychleji rostoucí loterií v Evropě. Očekávali jsme, že díky našemu přirozenému růstu zvýšíme odvod loterijní daně, aniž by ji musela vláda zvyšovat pro poctivé plátce a podpořit tak nelegální loterijní trh. Zároveň nebyl schválen nový loterijní zákon, který by nám umožňoval provozovat loterijní hry na internetu, i od tohoto kroku jsme si slibovali další, přirozený růst. Věříme, že další regulace nebude ještě více zvýhodňovat nelegální trh a zároveň nám umožní rozvíjet podporu mládežnického sportu.

Petr Knybel,
generální
ředitel sázkové
kanceláře
Tipsport

V roce 2016 očekávám meziroční nárůst tržeb o deset procent. Věřím, že toho dosáhneme jak rozšiřováním produktového portfolia, tak zkvalitňováním služeb. Přesto se může stát, že náš hospodářský výsledek meziročně poklesne, protože stát nám zvýšil sektorovou daň z obrátu o desítky milionů korun.

CESTOVNÍ RUCH

Jan Kratina,
předseda
představenstva
CPI Hotels

Domnívám se, že pro hoteliery bude rok 2016 pokračováním růstu roku 2015, ve kterém se nám mimořádně dařilo. Těžko ale předvídat, protože náš byznys samozřejmě ovlivňuje dění ve společnosti a konec roku byl v tomto směru turbulentní. Pokud mluvíme o českém hotelovém trhu, Praha stále patří mezi bezpečné destinace a příjezdový cestovní ruch bude mít dle mého názoru vzestupnou tendenci i nadále. V příštím roce se soustředíme na rozšíření našich

aktivit. Jdeme posilovat portfolio v hlavních evropských metropolích, což je strategie, která se nám dlouhodobě vyplácí. Plánujeme také investice do rekonstrukcí stávajících hotelů.

Ferid Nasr,
předseda
představenstva
Exim Tours

Rok 2016 bude mít dle mého názoru ještě rozpačitý začátek vlivem informací o událostech ve světě. Na jaře předpokládáme postupné uklidnění situace a stabilizaci poptávky po dovolených a cestování obecně. Na otázku možného propouštění odpovím, že naopak

Foto: Čtk

Rok 2016 prověří velké sportovní organizace

■ Sudé roky slibují sportovním fanouškům vždy větší diváckou žeň než roky liché. Letos tomu nebude jinak. Vedle sportovních výsledků však bude tentokrát zajímavé sledovat také vývoj uvnitř mezinárodních asociací FIFA a IAAF potažmo MOV. O vavříny se však bude bojovat hlavně na sportovištích. Výčet řadíme chronologicky.

Volba prezidenta FIFA 26. 2., Curych

Přestože dosavadní prezident Mezinárodní fotbalové federace FIFA Sepp Blatter rezignoval kvůli korupčnímu skandálu už loni v červnu, nový prezident organizace se bude volit na kongresu FIFA v Curychu až v únoru. Volba prezidenta bude ostře sledovaná nejen fanoušky, ale především sponzory. Největší partneři FIFA se již před několika měsíci nechali slyšet, že požadují důkladnou reformu.

Každý kandidát musel projít prověrkou etické komise a rovněž ho musela schválit Mezinárodní sportovní arbitráž v Lausanne. FIFA chce mít jistotu, že se voleb nezúčastní nikdo z lidí spojených s korupčními skandály bývalého vedení.

V současné době tak zbývá na nejvyšší post organizace pouze pět kandidátů: jordánský princ Ali Al Hussein, šejk Salman Bin Ebrahim Al Khaliga, který předsedá asijské fotbalové asociaci, dále Tokyo Sexvale, dlouholetý člen vlády Jihoafrické republiky, generální tajemník UEFA Gianni Infantino a dlouholetý člen FIFA Jérôme Champagne.

Stranu připravila

Martina
Peřínková

Super Bowl 7. 2., City of Santa Clara

Jednou z nejsledovanějších sportovních událostí každého roku je finále Ligy amerického fotbalu, tzv. Super Bowl. Tento zápas sleduje u televizních obrazovek jen ve Spojených státech pravidelně sto milionů diváků. Loňský ročník byl vůbec nejsledovanější v historii – průměrná sledovanost dosáhla 114,4 milionu diváků.

Význam akce dokazuje také cena reklamního času během přímého přenosu. Loni se 30vteřinový reklamní spot během vysílání prodával za 4,5 milionu dolarů.

Mistrovství světa horských kol 29. 6. – 3. 7., Nové Město na Moravě

Na první pohled možná nenápadná, ale velmi významná akce se uskuteční na přelomu června a července v Novém Městě na Moravě. Mistrovství světa horských kol bude nejvýznamnější sportovní událostí roku na českém území. Kromě toho bude tato akce největším cyklistickým šampionátem, který se kdy uskutečnil v České republice. Vůbec poprvé Česko pořádá cyklistický závod v olympijské disciplíně.

Významu akce odpovídá i její rozpočet, jenž by se měl vyšplhat na 36 milionů korun. Hlavní tváří šampionátu bude český závodník Jaroslav Kulhavý (na snímku), který je úřadujícím olympijským vítězem v cross country. Uspěť chce také Kateřina Nash.

ME ve fotbale 10. 6. – 10. 7., Francie

Evropský fotbalový šampionát se koná po čtyřech letech, opět za účasti českého týmu. Poprvé v historii se turnaje zúčastní 24 mužstev. Český tým se ve skupině utká s Chorvatskem, Španělskem a Tureckem. Turnaj se odehraje na deseti stadionech. Finále je na programu 10. července na Stade de France v Paříži (foto).

Celkem si týmy mezi sebe rozdělí 301 milionů eur. Před čtyřmi lety to bylo 196 milionů eur a před osmi lety 184 milionů eur. Každý účastník dostane osm milionů eur za to, že se na turnaj kvalifikoval. Další odměny se pak budou odvíjet od získaných bodů a postupů do dalších fází turnaje. Pokud vítěz odehraje turnaj bez jediné porážky, získá na finančních odměnách celkem 27 milionů eur. Před čtyřmi lety si vítěz Španělska odvezl 23,5 milionu eur.

Letní olympijské hry 5.–21. 8., Rio de Janeiro

Největší sportovní akcí letošního roku jsou letní olympijské hry v Rio de Janeiru, které patří nejen mezi nejsledovanější sportovní akce na světě, ale mezi nejsledovanější události vůbec. Hry se uskuteční poprvé na jihoamerickém kontinentě. Olympijský oheň vzplane na slavném stadionu Maracanã. V programu her se letos objeví také ragby a golf.

Olympiáda se možná bude muset obejít bez ruských atletů. Ti byli kvůli systematickému dopingu dočasně vyřazeni ze světové atletické asociace IAAF. Účast v této organizaci je nezbytná pro to, aby se mohli závodníci zúčastnit světových mezinárodních soutěží včetně olympiády. Rusové přijali opatření, která musejí splnit, aby se mohli vrátit zpět do IAAF, zatím však není jasné, zda vše stihnou splnit tak, aby se jejich atleti mohli na olympijských hrách představit.

Světovou sportovní veřejnost v souvislosti s olympiádou znepokojuje také stav sportovišť v Brazílii. Organizátoři mají s výstavbou některých z nich zpoždění, zátoka Guanabara, kde se uskuteční závody jachtařů, je zase podle mnohých sportovců silně znečištěná a zapáchá.

Letní hry jsou samozřejmě obrovskou obchodní příležitostí. Zahajovací ceremoniál poslední olympiády v Londýně vidělo 900 milionů lidí. Podle zprávy Mezinárodního olympijského výboru jen prodej televizních a marketingových práv za období 2010–2012 vynesl osm miliard dolarů.

SP v biatlonu 16.–18. 12., Nové Město na Moravě

Po roční pauze se do seriálu světového poháru v biatlonu vrátí závod v Novém Městě na Moravě. Poslední zastávka v této destinaci v loňské sezoně přilákala do areálu přes 100 tisíc lidí (v aktuální sezoně se v Novém Městě na Moravě konají jen závody nižší kategorie IBU cup, a to již tento víkend).

Rozpočet třídního závodu světového poháru bude 50 milionů korun. Protože se závody uskuteční ještě před Vánocemi, kdy v České republice bývá problém s nedostatkem sněhu, organizátoři připravují dostatečné zásoby technického sněhu. Ten se bude zásobit již během současné zimy, aby byl na závody připraven v dostatečném množství.

Se silou Hvězdných válek se probudil i Hollywood

■ V uplynulém roce dosáhly tržby kin rekordních výšin na největších trzích – ve Spojených státech a v Číně. Dařilo se velkým filmům v čele s novými Star Wars a návratem dinosaurů v Jurském světě.

Stanislav Šulc

Hollywoodská studia mohou slavit. Jejich produkty v roce 2015 přinesly rekordní tržby na největších světových trzích, tedy v USA a Číně. Podle serveru Boxoffice-mojo.com se tržby amerických kin vůbec poprvé přehouply přes 11 miliard dolarů, čímž kina přepsala rekordní zápis z roku 2013. V meziročním srovnání si kina loni polepšila o více než sedm procent. Za skvělým výsledkem stojí především návrat slavných filmových sérií. Do první pětky se vešly Star Wars, Jurský svět i Rychle a zběsile. „Ano, byl to dobrý rok, ale úspěch zajistilo méně filmů, než bývá obvyklé,“ uvedl pro magazín Variety šéf domá-

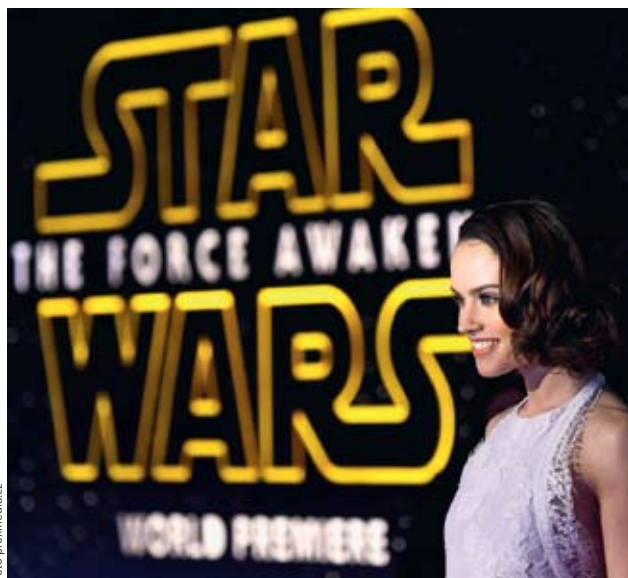

Foto profilmedia.cz

TOP 5 globálně nejvýdělečnějších filmů v roce 2015

pořadí	název	studio	tržby (v mld. dolarů)	premiéra
1	Jurský svět	Universal	1,669	12. 6.
2	Rychle a zběsile 7	Universal	1,515	3. 4.
3	Avengers: Age of Ultron	Buena Vista	1,405	1. 5.
4	Star Wars: Síla se probouzí	Buena Vista	1,390	18. 12.
5	Mimoni	Universal	1,157	10. 7.

Pramen boxoffice-mojo

NA STRANĚ DOBRA.

Hollywoodská premiéra snímku Síla se probouzí se nemohla obejít bez představitelky jedné z hlavních postav Daisy Ridleyové.

cí distribuce studia 20th Century Fox Chris Aronson. A stejný názor mají i zámořští analytici. „Bohatá studia zbohatla, chudá zchudla,“ prohlásil Jeff Bock z Exhibitor Relations.

Jasnými vládci roku byla studia Universal a Walt Disney. Universal se stal jedničkou v USA i v celém světě, kde jeho filmy v čele s trojicí miliardových hitů ustavily nový rekord s tržbami přesahujícími 5,5 miliardy dolarů. Na druhém místě v zámoří i globálně skončil Walt Disney se dvěma miliardovými filmy včetně nejnovějších Hvězdných válek. Sedmá epizoda vesmírné ságy brzy překoná většinu kasovních rekordů a možná se stane i prvním filmem historie, jehož tržby jen v USA překonají hranici miliardy dolarů. „Tohle je budoucnost Hollywoodu. Z Disneyho se stalo superstudio, jemuž se ostatní budou těžko vyrovnávat,“ uvedl Bock.

Ještě výraznější růst znamenala Čína, která v posledních letech přeskočila Japonsko a stala se druhým největším kinotrhem světa. Podle oficiálních státních statistik loni více než 31 tisíc kinosálů utržilo 44 miliard jüanů, což v lokální měně představuje růst o téměř 49 procent. V důsledku oslabování čínské měny je pak přepočten na dolary méně impozantní. Čínská kina utržila necelých 6,8 miliardy dolarů (o 40 procent více než v roce 2014).

Pětice miliardových globálních hitů naznačuje, že rok 2015 bude rekordním i v globálním měřítku. Vedle Spojených států a Číny ohlásilo rekordní tržby také Německo (předloni osmý největší trh světa), mírný pokles naopak zaznamenala Francie (čtvrtý největší trh světa). Dosavadním rekordem je podle poslední statistiky Americké asociace filmového průmyslu (MPAA) rok 2014 s tržbami 36,4 miliardy dolarů. Zda rok 2015 tuto hranici skutečně překonal, bude jisté až v březnu, kdy MPAA vydá souhrnné statistiky za loňský rok.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 31. 12. 2015

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,142
Čína	1	3,824
Dánsko	1	3,621
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,538
Japonsko	100	20,619
Kanada	1	17,884
Maďarsko	100	8,557
Norsko	1	2,813
Polsko	1	6,340
Rusko	100	33,535
Švédsko	1	2,940
Švýcarsko	1	24,930
Turecko	1	8,509
USA	1	24,824
Velká Británie	1	36,822

Akcie na pražské burze

30. 12. 2015

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
Cetin	178,90	1,13
CETV	67,00	0,00
ČEZ	444,30	1,76
Erste Bank	776,00	-0,69
Fortuna	80,50	0,31
Kofola	490,00	-0,20
KB	4950,00	-1,28
NWR	0,10	0,00
O2 CR	251,00	0,80
Pegas	731,00	-0,05
Philip Mor. ČR	11 999,00	-0,01
PLG	207,40	0,24
TMR	610,00	0,00
Unipetrol	160,00	0,00
VIG	688,70	0,39
Celkový objem (v tisících korun)	525 549,13	

Krátce

Airbus překonal rekord v dodávkách

Evropský výrobce letadel Airbus loni dodal svým zákazníkům opět rekordní počet letadel. Konkrétně 635, což bylo o šest kusů více než v roce 2014. Airbus rovněž získal znovu více objednávek než americký konkurent Boeing, v dodávkách však zřejmě zámořskou společnost nepřekonal. Podle posledních oficiálních údajů Boeing uskutečnil za 11 měsíců loňského roku 709 dodávek, tedy více než Airbus za celý rok 2015. **Více E15.cz**

Shire jedná o převzetí Baxalta za 32 miliard dolarů

Ve farmaceutickém sektoru se schyluje k dalšímu velkému převzetí. Britsko-irský farmaceutický koncern Shire jedná o koupi americké firmy Baxalta za asi 32 miliard dolarů v hotovosti a akciích. Uvedla to agentura Bloomberg. Společnosti by mohly oznámit dohodu již tento týden. V současnosti se podle zdrojů agentury jedná o konečných detailech transakce. Shire se pokusila převzít firmu Baxalta již loni v létě. Pokud nyní uspěje, vznikne firma s ročními tržbami 20 miliard dolarů. /čtk/ **Více E15.cz**

ZAČAL RŮSTEM. Budoucí dodávky surového cukru na burze v New Yorku podražily poprvé za pět let a růst má vydržet další měsíce. Zásahu na zdražení cukru má především klimatický jev El Niño, který snížil cukernatost třtiny v Brazílii a zhoršil úrodu v Indii a Thajsku.

Investičních příležitostí letos opět ubude

■ Když akcie, tak evropské, když měny, tak dolar, když komodity, tak zemědělské. Tak zní konsenzus v investičních doporučeních pro letošní rok.

Zdeněk Pečený

Většina investorů bude letos mít opět o něco více práce se správným nasměrováním investic. Americký akciový index S&P 500 skončil loni v minusu. Stalo se tak poprvé od krizového roku 2008. Ačkoli ztráta, kterou americké akcie utrpěly, byla nižší než jedno procento, ukazuje to na omezené růstové možnosti akciových trhů v letošním roce. A také na jejich nestabilitu.

Americká dominance finančním trhům byla zvýrazněna na konci uplynulého roku, kdy se zrak celého finančního světa upínal na americkou centrální banku Fed. Ta se rozhodla k prvnímu zvýšení úrokových sazeb za téměř deset let a ukončila

tak éru levných peněz, které od finanční krize popoháněly cenu akcií, dluhopisů a komodit vzhůru. Rozhodnutí Fedu také prohloubilo rozdíl mezi Spojenými státy a zbytkem světa. „Americká ekonomika se letos posune z poloviny na konec ekonomického cyklu, což způsobí další komplikace pro rizikovější investice,“ napsali analytici banky ING ve svém výhledu.

Někteří analytici prožívají recidivu Kasandřina komplexu. „Můžeme být na pokraji další krize,“ tvrdí například Adam Hayes ze společnosti Forest Hills Financial Group. „Přetrvávající problémy v Evropě a splasknutí čínské bubliny by mohlo poslat světovou ekonomiku přes okraj propasti,“ dodává Hayes a připomíná, že centrální banky nyní – na rozdíl od roku 2008 – nemají téměř žádný manévrovací prostor,

protože stále drží úrokové sazby na minimech.

Přes nepřilíhův růstové výhledy mají analytici pár investičních tipů. Další posilování se očekává od amerického dolaru. „Ve druhém čtvrtletí očekáváme oslabení eura na

0,98 eura za dolar,“ říká Petr Krpata, měnový strateg londýnské ING.

Po loňském sešupu by zajímavou příležitostí mohly být některé komodity. Zejména ty zemědělské, a to v důsledku pro-

jevů klimatického jevu El Niño, který se v letošní sezoně dostavil s mimořádnou silou.

Pokud jde o akcie, analytici doporučují věnovat pozornost bankám, kterým by měl pomoci zájem firem o fúze a akvizice. Obecně by se mělo lépe dařit evropským akciím. „U evropských firem očekáváme růst zisků o 10 procent, u amerických jen o 6,8 procenta,“ uvedli analytici švýcarské banky Credit Suisse.

Řecko prodává luxusní hotelový komplex

Řecká privatizační agentura HRADF podepsala s arabsko-tureckým fondem Jermyn Street Real Estate Fund dohodu o prodeji luxusního přímořského rezortu na okraji Atén. Za komplex nazvaný Astir Palace fond zaplatí 400 milionů eur.

Řecký nejvyšší správní soud loni v březnu zablokoval prodej hotelového komplexu Astir Palace. Zdůvodnil to tím, že předložený územní plán rozvoje porušuje řecké zákony, protože výstavba velkého počtu obytných budov poškodí přírodu i prostředí města. Agentura HRADF uvedla, že fond předložil pozměněný plán rozvoje hotelového komplexu. Nový plán byl upraven tak, aby vyhovoval požadavkům soudu. „Celý proces by měl být dokončen v prvním pololetí 2016,“ dodala HRADF.

Agentura očekává, že z dohodnuté částky získá v hotovosti zhruba 100 milionů eur. Zbývající peníze obdrží největší řecká banka National Bank, která vlastní v rezortu podíl zhruba 85 procent.

Fond Jermyn Street Real Estate zastupuje investory mimo jiné z Turecka, Abú Dhabí, Dubaje a Kuvajtu, uvedla agentura Reuters.

Privatizace je důležitou podmínkou záchraného programu Řecka již od roku 2010. Prodej státního majetku však zatím nepřinesl velké příjmy kvůli byrokratickým průtahům a nedostatku politické vůle. Doposud Atény získaly z prodeje státního majetku pouze 3,5 miliardy eur, cílem bylo získat až 50 miliard eur. /čtk/

Tsipras: V otázce důchodů neuhnu

Řecko nevyhoví „nerozumným požadavkům“ svých věřitelů v otázce důchodů. Řekl to řecký premiér Alexis Tsipras. K připravovaným jednáním o důchodovém systému v zemi ale připustil, že systém je na pokraji zhroutení a musí se reformovat. „Nezávázali jsme se najít peníze jen pomocí škrtů v důchodech. Naopak, dohoda počítá s možností ekvivalentních opatření, která jsme již začali zavádět,“ řekl premiér. Letos podle něj dojde v Řecku po šesti letech krize opět k ekonomickému růstu, snížení zadluženosti, ukončení kontrol peněz a oživení zahraničního obchodu.

1300 EUR ZA METR. Komplex, jehož součástí je i marína pro jachty, má plochu 306 tisíc metrů čtverečních.

Eurokomisař hrozí Varšavě kvůli novele zákona o médiích

■ V předposlední den roku 2015 schválil polský Sejm novelu zákona o veřejnoprávních médiích. Evropské komisi se norma jeví natolik kontroverzní, že se jí hodlá 13. ledna mimořádně zabývat.

Evropská komise vyvolá proti Polsku mimořádnou proceduru pro porušení základních hodnot EU, pohrozil včera Varšavě eurokomisař Günther Oettinger. Německý politik tak reagoval na čtvrteční schválení sporné novely zákona o veřejnoprávních médiích v polském parlamentu.

„Mnoho věcí hovoří pro to, abychom aktivovali takzvaný mechanismus právního státu a na Varšavu uvalili dohled,“ prohlásil.

„Předseda Jean-Claude Juncker stanovil první debatu o stavu právního státu v Polsku na program jednání

roku 2014 a míří na členské země, v nichž vznikla „systematická nebezpečí pro právní stát“. Pokud dotyčná země nereaguje na návrhy změn ze strany Bruselu, komise může zahájit „proceduru pro porušování základních evropských hodnot“.

Novela v Polsku počítá s tím, že vstupem zákona v platnost skončí mandáty dosavadních členů vedení a dozorců rad Polské televize a Polského rozhlasu. Už chybí jen podpis prezidenta Andrzeje Dudy. To je však považováno za formalitu, neboť hlava státu má blízko k vládní straně Právo a spravedlnost (PiS), jež novelu prosadila.

Změny, které vyvolaly kritiku ze strany opozice

a nelibost v Bruselu, umožní nové vládě dosazovat do vedení veřejnoprávní televize a rozhlasu své lidi. Jakmile nová ustanovení začnou platit, pravomoc jmenovat a odvolávat šéfy veřejno-

právní televize a rozhlasu přejde na ministra státního pokladu. Až dosud byly řídicí funkce a dozorcí rady ve veřejnoprávních médiích obsazovány na základě veřejných konkurzů. /čtk/ **Vice E15.cz**

twitter.com/e15news

DANIEL KROUPA:

Politici PiS v Polsku zruší veřejnoprávní média, a jak říkají, vrátí je lidu. Tím lidem myslí sami sebe.

komise 13. ledna,“ uvedl včera mluvčí komise.

Nejvyšší evropský exekutivní sbor hodlá poprvé použít nástroj, který platí od

Polský prezident:

Nejvyšší moc ve státě patří lidu

Polský prezident Andrzej Duda, který vzešel z nynější vládní strany PiS, v novoročním projevu nepřímo obhajoval počínání nových vládců země, snažících se ovládnout všechny klíčové pozice, média i justici. „Nejvyšší moc ve státě patří lidu,“ zdůraznil Duda v narážce na výsledky říjnových voleb, jež přinesly Polsku první vládu jedné strany od pádu komunismu. „Právo by mělo vycházet z občanů a mělo by být pro občany,“ dodal. Vláda odůvodňuje svůj postup snahou „vrátit veřejnoprávní média Polákům“. Zejména v televizi prý převažuje jediný „správný“ názor, který však nepodporuje většina voličů, jak ukázaly volby. PiS se nezamlouvá zejména to, jak veřejnoprávní média referují o snaze vládního tábora ovládnout ústavní soud a že opomíjejí či diskreditují křesťanství a polské tradice.

Krátce

V Íránu se protestovalo proti Saúdské Arábii

Před velvyslanectvím Saúdské Arábie včera v Teheránu protestovalo kvůli popravě šíitského duchovního Nimra Bákira Nimra 400 lidí. V Saúdské Arábii v sobotu popravili za terorismus 47 lidí, mezi nimiž byl kritik Rijádu Nimr. První protest, který začal už v noci a vyústil v útoky ambasádu, rozněhla policie.

Mas nemá k sestavení nové vlády podporu

Katalánská levicová strana Kandidátka lidové jednoty (CUP) nechce, aby se Artur Mas stal znovu šéfem katalánské vlády. Mas byl jedničkou kandidátky koalice Společně pro Ano, která vyhrála podzimní předčasné regionální volby a která usiluje o odtržení Katalánska od Španělska, stejně jako CUP, jejíž rozhodnutí by mohlo vést k dalším předčasným volbám. /čtk/

Krym zůstává bez elektřiny

■ Ukrajina opravila poškozené elektrické vedení na Krym, proud ale neposílá. Chce novou smlouvu.

Ukrajínští energetici včera opravili linii dálkového elektrického vedení z ukrajinské pevniny na Krym, kterou v poslední den loňského roku poškodili protiruské aktivisté. Dodávka elektrického proudu na Rusy anektovaný poloostrov ale podle místních úřadů obnovena nebyla, protože platný kontrakt mezitím vypršel.

Navzdory snaze Moskvy zajistit autonomní přísun elektřiny na Krym z Ruska je na ukrajinských dodávkách část poloostrova stále závislá. Výpadkem je postižena zejména východní a severozápadní část Krymu včetně města Jevpatorija.

K prvnímu masivnímu přerušení dodávek z Ukrajiny došlo už koncem listopadu, když ukrajínští nacionalisté a krymští

Tataři poškodili dva sloupky dálkového vedení v jihoukrajinské Chersonské oblasti. Na Krymu pak byla elektřina prakticky na příděl.

Kontrakt, který ukrajinské dodávky na Krym obchodně podchycuje, podle pracovníků ukrajinské energetické správy vypršel 1. ledna. „Jakékoli další akce budou proto podniknuty až po rozhodnutí nejvyššího vedení země,“ citovala agentura Unian mluvčího společnosti Ukrenergohora Boska.

STOJÍ JIM TO ZA TO. Prorusky orientované obyvatelstvo Krymu chápe potíže s elektřinou jako daň za připojení k Rusku. Podle nedávného průzkumu devět z deseti obyvatel Krymu raději přetrpí vypínání proudu, než aby přistoupili na podmínky Kyjeva pro uzavření nové dohody o dodávkách elektřiny. Kyjev prý žádá, aby v novém kontraktu bylo, že Krym je součástí Ukrajiny. Snímek je z prodejny potravin v Simferopolu.

KLÍČOVÁ JE ROPA. Největší letošní hrozbou pro světové trhy jsou podle agentury Bloomberg útoky IS na ropné vrty a ropnou infrastrukturu na Středním východě. Nízké ceny pak zcela destabilizují Venezuelu, Alžírsko a Nigérii a sniží jejich produkci směrem k nule. OPEC nebude schopen dostatečně navýšit vzniklé výpadky, což povede k silnému nedostatku ropy na trzích a ceny ropy vystřelí nad 100 dolarů za barel. Na snímku je rafinerie v provincii Hasaka.

Jaký bude svět v roce 2016

■ Rok 2016 rozhodně nebude klidný. I kdyby se podařilo najít klíč k vyřešení syrského konfliktu, s jeho důsledky ve formě milionů uprchlíků a tisíců nebezpečných radikálů se svět bude potýkat ještě dlouho. Vztahy mezi Západem a Východem poznamená i výsledek prezidentských voleb v USA. EU bude muset řešit i vnitřní problémy, hrozí jí odchod důležitého člena.

V BRITÁNII SE SCHYLUJE K REFERENDU

Je možné, že Britové v tomto roce půjdou podruhé v historii rozhodovat o setrvání země v Evropské unii. Premiér David Cameron slíbil, že referendum uspořádá nejpozději v roce 2017. Stále více se přitom spekuluje o tom, že nebude čekat až do konce termínu a hlasovat by se mohlo už letos v létě.

Jisté je, že Londýn v nastávajícím období čeká náročné jednání o změnách ve vztazích s osmdvacítkou a Brity pak velké kampaně zastánců a odpůrců setrvání ve společenství, stejně jako vládní konzervativce tuhý vnitrostranický svár. Cameron se netají tím, že o odchod z EU nestojí. Všichni členové kabinetu s ním ale nejsou zajedno a žádají o právo agitovat za své názory.

Vřít to bude i na regionální úrovni, jelikož skotští nacionalisté nechtějí slyšet, že by tato oblast byla z unie odvěčena proti vůli svých obyvatel. Exministr zahraničí Wiliam Hague před pár dny varoval, že by situace mohla vést k rozpadu Británie.

NACIONALISTÉ VE VISEGRÁDU DÁLE POSILÍ

Pod Tatrami se na počátku března uskuteční volby, v nichž s pravděpodobností hraničící s jistotou opět zví-

tězí Smer Roberta Fica. Sociální demokracie ale tentokrát nemusí dosáhnout na většinu. Je proto možné, že obnoví spolupráci se Slovenskou národní stranou, která se na vlně obav z vlny uprchlíků podle všeho pohodlně vrátí do parlamentu. Slovensko by tak mohlo mít ještě blíž k dalším dvěma partnerům z visegrádské čtyřky, jejichž vlády vykazují silné nacionalistické tendence.

V Maďarsku si v uplynulých měsících díky ochotě vyhovět antiimigračním náladám ve společnosti opět vydobyla částečně ztracenou popularitu vládní strana Fidesz. Vzhledem k očekávanému příchodu dalšího množství běženců ji letos patrně neztratí.

V Polsku se stále výrazněji projevuje nová konzervativní vláda Beaty Szydłové. EU se tak může těšit na ještě silnější odboj nových členských zemí, které sice léta ochotně čerpají prostředky z jejich fondů, ale přerozdělování uprchlíků odmítají.

ČEKÁ SE NA VÝKON ČÍNY

Mnozí experti vyhlíží do nastávajícího roku s obavami o hospodářský vývoj v Číně a jeho dopad na zbytek světa. Očekávání jsou však velmi rozdílná, podle střídavých scénářů růst HDP asijské velmoci zpomalí na

zhruba šest procent, tedy pod stanovený oficiální plán 6,8 procenta. Světová média váží schopnost vlády země vyrovnat se se situací a nastartovat opravdové reformy.

Optimisté však tvrdí, že Číně se daří přecházet ze zastaralého hospodářského modelu orientovaného na export na nový, jehož jádrem je domácí poptávka. Upozorňují na rozkvět sektoru služeb v zemi. Nejistota každopádně trápí zejména další státy regionu, které jsou na Peking ekonomicky závislé. Výkon Číny je netrpělivě vyhlížen i pro jeho významný dopad na světové ceny ropy.

Z čínského stínu mezitím vystupuje Indie, analytici jí předvídají příznivý rok. Její ekonomika v březnu končícím fiskálním roce zřejmě vzroste o 7,5 procenta, v následujícím by toto tempo mohla ještě překonat.

MÍR V SÝRII JE ZATÍM V NEDOHLEDNU

Největšího světového zájmu se i letos dočká konflikt v Sýrii a s ním související problémy, z nichž jsou pro Evropany nejpodstatnější hlavně uprchlíci a hrozba Islámského státu. Už v následujících týdnech tak budou státy regionu i Západ pozorně sledovat, zda si Rusko v Sýrii vyláme zuby nebo se mu vojenským zásahem podaří zajistit zlom na bojišti.

Dá se očekávat i velká aktivita na diplomatickém poli. V tuto chvíli se však přes opatrný optimismus nedá předvídat, jestli se aktéři s často protichůdnými zájmy konečně shodnou na cestě k míru v rozvrácené zemi.

Teoreticky by letošek mohl být rokem dalšího oslabování Islámského státu, který

však hned tak nepřestane představovat výrazné teroristické riziko pro další státy. Všechny evropské země tak budou muset být ostražitě a zřejmě se pokusí vylepšit spolupráci na poli zpravodajských služeb.

Neméně podstatná bude pro Evropu i loni navázaná kooperace s Tureckem při řešení uprchlické krize.

ZMĚNÍ VOLBY PREZIDENTA AMERIKU?

Osmého listopadu začnou 58. volby prezidenta USA. O funkci se tradičně utkají kandidáti demokratů a republikánů, dvou největších politických stran v zemi.

Situace u první z nich se jeví jako poměrně přehledná. Jasnou jedničkou se už dlouhé měsíce jeví Hillary Clintonová, která kandidovala už v roce 2008. Tehdy ji ale ve stranickém nominování nakonec porazil současný prezident Barack Obama. Jde o etablovanou političku

s liberálně-levicovou agendou, jež však vždycky byla tlumena jejím politickým pragmatismem a středovou pozicí. Poté, co viceprezident Joe Biden ukončil spekulace o své kandidatuře jejím jasným odmítnutím, začíná dělat mírné vlnky jméno Bernie Sanders. Vermontský senátor hlásá jasně levicové hodnoty a voliči ho za to v průzkumech posouvají stále blíž k suverénce Clintonové. Mezi politiky však zastánců moc nemá. V Kongresu získal na svou stranu jen dva

politiky, zatímco za Clintonovou jich stojí celých 361.

Hledat dnes „dominátora“ na straně republikánů je podstatně složitější. V předvolebních průzkumech jasně vede kontroverzní realitní magnát Donald Trump, ale ani on, podobně jako demokrat Sanders, nemá prakticky žádnou podporu rozhodujících stranických politiků. Navíc i kdyby v primárkách zvítězil, je málo pravděpodobné, že zvítězí i v celonárodním klání. Jeho politika je silně polarizující. Když si voliči mají vybrat mezi dvěma kandidáty, přičemž jeden preferuje ostrou krajní rétoriku a druhý je spíše neutrální, ve finále obvykle zvítězí neutrální kandidát. Jako taktická chyba se mohou ukázat Trumpova ostrá vystoupení proti hispánské minoritě, která dnes tvoří téměř pětinu americké populace. Právě podpora hispánského obyvatelstva je přikládána k dobru Jebu Bushovi. Devětapadesátiletý pokračovatel prezidentského klanu, jenž si vysloužil popularitu mezi obyvateli Floridy mimo jiné podporou školství, dokázal oslovit místní Kubánce i ostatní menšiny, jejichž podpora republikánům na národním úrovni tolik chybí.

Kdo nakonec bude u kandidátského finále do Bílého domu, se nyní dá určit jen velmi obtížně. Budou-li to ale Clintonová a Trump, půjde o zásadní souboj dvou naprosto rozdílných pojetí americké politiky. Jak domácí, tak zahraniční. /kaf, n/

Budou-li nakonec soupeřit o

Bílý dům

Clintonová s Trumpem, půjde o souboj naprosto rozdílných pojetí politiky.

Vlastenectví nejsou plná katata z uprchlíků

■ **Napětí ve společnosti kvůli uprchlíkům** je jako před fotbalovým zápasem, říká publicista Bohumil Doležal. „Proti sobě stojí **dva hysterické, vyhecované tábory antiislamistů a sluníčkářů** připravené se poprat. Chybí to, co v Česku tradičně chybí skoro vždycky: **střízlivost a politická rozvaha**,“ dodává. V migrační vlně podle něho našel své velké téma prezident Miloš Zeman. „Obávám se, že červené karty a červené trenýrky proti němu tentokrát už nebudou stačit,“ míní.

Pavel Otto

■ Podle Zemana je „tahle země naše a není a ani nemůže být pro všechny“. Jak chápete jeho vánoční projev?

Byl to brilantní výkon politické propagandy. Pan prezident má přesně to, co chybí Andreji Babišovi, a jako dvojice propagandista – manažer by byli smrtícím týmem. Naštěstí není schopen se ovládat natolik, aby se čas od času nedopouštěl různých pussyriotismů a peroutkismů, což mu výrazně ubírá na lesku. Závěr ovšem i tak na mnoho lidí zapůsobí: tahle země je naše a nemůže být pro všechny. Ale i když je tahle země naše, neznamená to, že bychom nemohli tu a tam taky někomu pomoci. Je to otázka míry. A když tu a tam někomu pomůžeme, nedáváme tím ještě nutně najevo, že je tahle země úplně všech. Mimochodem zaujalo mne, že tajné služby zjišťují pro prezidenta, jak se připravují transparenty na demonstraci v místě, kam se zrovna chystá vyrazit. Vzdá-

leně mi to připomíná případ Nagyová.

■ Zeman si u veřejnosti polepšil. Před rokem mu důvěrovala asi třetina lidí, teď je to více než polovina. Lze to vedle jeho návštěv krajů přičíst i tomu, že přiznává xenofobní nálady? Prezident ty nálady nejen přiznává, ale i vytváří. Migrační vlna je pro něho prvním požehnáním. Všimněte si výstavby jeho projevu: blbá nálada je konečně ta tam, vymanili jsme se ze spárů zrádné pravice; ekonomicky rosteme nejvíc v Evropské unii, máme druhou nejnižší nezaměstnanost, rostou mzdy, porostou dokonce důchody. Ženeme se milovými kroky do skandinávského ráje. Dokonce i v zahraniční politice jsme konečně dosáhli průlomu, skamarádili jsme se s mocnou Čínou. Je tu jen jedna jediná temná skvrna, a to migrační vlna. Čelíme organizované invazi mladých mužů, kteří místo aby bojovali doma proti Islámskému státu, ženou se k nám. Prezident má konečně své velké téma. Obávám se, že červené karty a červené trenýrky proti němu tentokrát už nebudou stačit. A taky nebude stačit stavět proti heslu „tohle je naše“ pouhý opak „vítejte všichni“.

■ Nesnášenlivost části společnosti vůči cizincům je projevem nedostatku vlastenectví, domnívá se filozof Jan Sokol. Je to tak? Co je podle vás vlastenectví? Takovou definici nejsem schopen podat. Víím, co vlastenectví není: když proti něčemu jinému, cizímu, svým způsobem novému, jsme schopni postavit jen svůj strach, svá plná katata. Mluví se o integraci uprchlíků do společnosti jak té evropské, tak té naší. Integrace je možná tam, kde máme co jim představit a taky co jim nabídnout. Máme něco tako-

vého? Pokud ne, nepomůžeme si, ani když jim postavíme hráz, protože v takovém případě ji nakonec stejně protřhnou. A nepomůžeme si ani, když je všechny pustíme. Hlavním problémem nejsou imigranti, ale my. Zároveň samozřejmě platí, že pomoc musí být účinná, a k tomu patří i to, že musíme zvažovat své síly a možnosti. Jinak sobě uškodíme a nikomu už nepomůžeme.

■ Česká společnost je rozdělena na dva nesmiřitelné tábory – antiislamisty a sluníčkáře. Existuje třetí cesta?

O tom právě mluvím. Proti sobě stojí dva hysterické, vyhecované tábory připravené se poprat. Ten prezidentův je v mocenské výhodě. Je to jako před fotbalovým zápasem. Chybí to, co v Česku tradičně chybí skoro vždycky: střízlivost a politická rozvaha. Nejde jen o to vyvažovat mezi nějakými dvěma krajnostmi a hledat kompromis: ani jeden tábor totiž nemá pravdu. Máme povinnost pomoci uprchlíkům, tedy těm, kteří se tak trochu i našim přičiněním ocitli v nouzi. Máme taky povinnost pomoci našim silným spojencům, i ti se ocitli v nouzi tak trochu vlastním přičiněním. Je to i v našem zájmu, nepřejeme si rozvrat EU. A musíme brát přitom v úvahu naše možnosti, protože pomáhat musíme taky sobě samým. Ani na tom není nic špatného.

■ Polovina Čechů a Češek si myslí, že se kvůli uprchlické krizi zhorší vztahy s Německem. Čtyři pětiny lidí německou politiku vůči běžencům nechápu. Téměř tři čtvrtiny dotázaných si myslí, že sousední země situaci nezvládne. Sedm z deseti dospělých nerozumí ale ani politice české vlády, vyplývá z prosincového průzkumu agentury STEM pro Česko-německý fond budoucnosti. Rozumíte tomu, co dělá Německo a česká vláda?

To, zda se kvůli uprchlické krizi zhorší vztahy s Německem, není otázka počasí, ale otázka Německa a nás. Přiznám se že ani já německé politice, tedy politice kancléřky Merkelové, nerozumím. Nejprve nalákala do Německa davy a pak se jim pokusila před nosem přibouchnout dveře. Pova-

„...i když je tahle země naše, neznamená to, že bychom nemohli tu a tam taky někomu pomoci. Je to otázka míry.“

Foto E15 Michael Tórnéš 2x

žují to za politicky neodpovědné a překvapuje mne, že u našich sousedů v této souvislosti otázka politické odpovědnosti zatím nebyla postavena. Nedovedu si představit, že by se Německo dokázalo s problémem nějak vyrovnat, aniž by to pro ně samé mělo vážné následky.

Pokud jde o politiku české vlády, chová se k německým a unijním představám například o přerozdělování uprchlíků krajně zdrženlivě a zdůrazňuje potřebu stabilizovat hranice EU a Schengenu. To je správné. Neusiluje o otevřený a vypjatý konflikt s Bruselem jako Maďarsko, Slovensko

a teď zjevně i Polsko, a to je taky dobře. Problém vidím jen v jednom: nepřišla s ničím pozitivním.

Je přece i v našem zájmu pomoci přetíženým evropským zemím, jako je Německo a Švédsko. Aby taková pomoc mohla mít smysl, měla by se ale zároveň obnovit funkční schengenská a unijní hranice. Mimočodem hystericky odsuzované ploty k ní prozatím tu a tam nutně patří, nepatří ale mezi Slovinsko a Rakousko.

Mělo by se stanovit, koho jsme schopni a ochotni přijmout a koho ne, a taky jak se toho, kdo sem nepatří a indolenci unijních či národních

!! Mluví se o integraci uprchlíků do společnosti. Integrace je možná tam, kde máme co jim představit a taky co jim nabídnout. Pokud ne, nepomůžeme si, ani když jim postavíme hráz, protože ji nakonec stejně protrhnou.

orgánů se tu mezitím octl, efektivně zbavit. Jo a výše kvót by neměla být unijním zemím vnucována tak arogantním diktátem, jako se to stalo, byť jednorázově, v Radě ministrů vnitra EU.

EB Někteří politologové hovoří o konci postkomunismu, protože se podle nich vytratily naděje a očekávání spojovaná s koncem minulého režimu. Lidé jsou frustrováni a volí marketinové strany jako ANO, kde nejde o členství ani o program. Souhlasíte s tím? Ríkám raději předlistopadový než minulý režim, protože polistopadová demokracie

v mnoha směrech už vlastně taky skončila. Lidé ztratili důvěru v liberální demokracii a její struktury, především politické strany. Už na počátku byla malá, postaraly se o to mimo jiné i vůdčí postavy předlistopadového disentu, především Václav Havel. Jeho představy, že hlubokou krizí „světa techniky a konzumu“ nelze překonat návratem k tradiční demokracii, nýbrž existenciální revolucí, již vstoupíme z nedokonalého „světa jsoucen“ do „říše pravdy“, jsou ujeté a utopické. I proto byla polistopadová demokracie velmi nedokonalá.

Dokončení na str. 18

Foto E15 Michael Tomáš

!! Není důvod očekávat letos něco dobrého. O to větší je důvod se o něco dobrého snažit.

Pokračování ze str. 17

A tak se frustrovaná veřejnost a postkomunističtí manažeři, kteří vycítili příležitost, jak rozšířit svou ekonomickou moc i o moc politickou, v minulých čtyřech letech spontánně spojili v druhé vlně „nepolitické politiky“. V ní prostí občané povstali proti politikům, kteří nemakali a kradli, a spojili se v marketingové strany bez členstva a jasného programu. Ostatně bylo kdysi Občanské fórum něco o moc jiného, i když jistě na daleko kultivovanější úrovni? A tak jsme všichni vstoupili ze světa zlodějin a korupce do světa Pravdy a Lásky, ovšemže tentokrát IV. cenové kategorie. Tehdejší demokratická opozice, ČSSD, tomu napomáhala, neúspěšně havlovští reformátoři všehomíra z první, disidentské garnitury polistopadové politiky a jejich dorost u toho dělali a dělají štafáž.

Proti tomu by bylo potřeba postavit politickou alternativu, která bude opřena o tradiční liberální demokracii a myšlenku lidských a občanských práv. Obojí u nás vyrostlo z křesťanských základů. Člověk snad nemusí být věřící křesťan jako já, aby to dokázal uznat. To všechno bude ovšem nesmírně těžké. A je už jen málo času.

ES Co by měly tradiční demokratické politické strany dělat? Zatím se vůči populistům jen vymezují, což asi nestačí.

Tradiční politické strany by měly změnit především samy sebe. A měly by se naučit spolu komunikovat. Potíž je v tom, že skutečná hranice u nás nevede mezi koalicí a opozicí, ale mezi demokraty na jedné a autokraty a oligarchy na druhé straně a že hranice mezi demokracií a tímhle vede napříč koalicí a opozicí.

Nejvíce práce by ovšem musely vykonat současné koalici demokratické strany, protože k destrukci demokracie v Česku a k nástupu autokracie a oligarchie došlo i jejich přičiněním: především ČSSD, na KDU-ČSL záleží méně vzhledem k jejím poměrně miniaturním rozměrům a k letitému zvyku se vždycky k někomu přidat. Měly by prosazovat rozumnou, demokratickou, umírněnou a realistickou politiku doma i ve světě.

ES Neměla by se kritika opozice místo elektronické evidence tržeb soustředit spíš na jiné vládní návrhy

zákonů – například na změny ve státním zastupitelství?

Chápu důvody, které vedou demokratickou opozici k vehemenci, s níž blokuje přijetí zákona o evidenci tržeb. Její pozice je ovšem v dané situaci poměrně nevýhodná, své voliče si sice udrží, jenže těch není moc a mnoho nových asi neosloví. Daleko významnější

byl například zákon o státní službě a je chystaný zákon o státním zastupitelství. Oba přispěly a ještě asi přispějí k zplanýrování demokratického terénu v Česku. Tady už opozice nastoupila na cestu kompromisu. Je to kompromis se zvrácenou a zhoubnou ideologií „velké protikorupční revoluce“, pod jejímž praporem se u nás bourá demokracie. A s touto ideologií je bohužel třeba se čelně střetnout.

ES Ještě se vrátím k Miloši Zemanovi. Zdá se, že za dva roky bude znovu kandidovat na prezidenta. Snížily by se jeho šance, kdyby se alespoň část demokratických stran shodla na společném kandidátovi? Jistěže je porážka Zemana v příští prezidentské volbě velmi žádoucí a asi taky klíčová záležitost. Bohužel současný způsob volby velmi omezuje možnost politických stran přímo do ní zasáhnout a naopak otvírá cestu nejrůznějším falešným spasitelům. Mohou být jistě pozitivní výjimky, jakou byla volba Andreje Kisky na Slovensku. Ale nevím, proč bychom zrovna my měli mít takovou kliku. Prosadit rozumného prezidentského kandidáta je možné jen na základě nějakého širšího konsenzu veřejnosti. Konsenzus s hav-

Bohumil Doležal (75)

Vystudoval bohemistiku a germanistiku na FF UK.

Byl členem redakčního kruhu měsíčníku Tvář. Stal se jedním z prvních signatářů Charty 77. V samizdatu vydal knihu Poznámky k Masarykovi a národnímu obrození. V letech 1987 až 1989 byl tajemníkem a pak místopředsedou Demokratické iniciativy (po listopadu 89 Liberálně demokratické strany). Dva roky vedl sbor poradců tehdejšího premiéra Václava Klause. V letech 1993 až 2000 přednášel politologii na FSV UK. Od roku 1990 publikuje politické studie, komentáře a fejetony nejen doma, ale i v Německu, Rakousku a v Maďarsku. V roce 2000 založil vlastní internetový zápisník Události.

lovskou Pravdou a Láskou se v minulých prezidentských volbách neosvědčil a aktivistickým skupinám typu Podhradí, natož umělcům ze Ztohoven je třeba se spíš vyhýbat. To vše není žádná voličská základna. Nikde nikoho nevidím. Nejde ani tak o kandidáta – najít lepšího, než je Zeman, není tak těžké – jako o ty, kdo by ho prosadili.

ES Čím se situace v domácí politice lišila v roce 2015 od předloňských událostí? Bylo to kromě uprchlické krize sblížení Zemana a Babiše? Mám na mysli Babišovy úvahy, že by Zeman mohl být prezidentským kandidátem ANO. Co očekáváte na domácí scéně letos? Vnitropolitická situace je čím dál tím usudlejší a stabilizovanější. Uprchlická krize tomu paradoxně napomáhá. Tomu, aby Babiš se Zemanem našli společnou řeč, bránily jen občasné divoké prezidentovy eskapády. Teď má Zeman v protipruchlickém populismu spolehlivou základnu. Jinak jim jde oběma o totéž: příliš demokracie škodí. Zemanův vánoční projev je jasné ideové východisko, něco podobného by dokázal Babišovi sepsat daleko šikovněji než například Jan Macháček. Není důvod očekávat něco dobrého. O to větší je důvod se o něco dobrého snažit.

Tvář dne

„Nelze pochybovat o tom, že prolití krve tohoto mučedníka bude mít následky a že boží ruka saúdské vedení potrestá,

řekl iránský duchovní vůdce
ajatolláh Alí Chameneí
str. 14

Foto profilmedia.cz

Komentář

Martin Čaban

Rok visegrádské smyčky

Jestli lze v české politice letos očekávat turbulentní dění, pak v oblasti zahraniční politiky. Spor mezi novou polskou vládou a Evropskou komisí, který se včera rozhořel kolem nového polského mediálního zákona, se nutně dotkne i české vlády. Premiér Sobotka a ministr zahraničí Zaorálek se vždy hlásili k evropskému integračnímu mainstreamu a odmítali být v EU za potíže. Současně vždy velebili regionální projekt visegrádské čtyřky. Právě s nástupem nového polského vedení se ale ukazuje, že je nadále prakticky nemožné tyto dva postoje skloubit a současně si zachovat zdání přičetnosti.

Není pochyb o tom, že Právo a spravedlnost se v Polsku chová jako na dobytém území. Rychlost a přímocnost změn vedoucích k utužení ziskové moci a k okleštění nezávislosti justice i svobody veřejnoprávních médií snese srovnání snad s nástupem mečiarismu na Slovensku.

Myšlenka, že vedení veřejnoprávních médií bude bez další kontroly jmenovat ministr státní pokladny, je nebezpečná a doufejme, že Andrej Babiš nebude mít moc času se jí vážněji zabývat.

Stejně tak je ovšem zřejmé, že noví vládcí dobyli polskou politiku demokratickým způsobem a výhrůžky z Bruselu pro ně nebudou nijak zásadním argumentem, naopak jen posílí skepsi

Vedle Orbána či Kaczyňského vypadá Sobotka jako státník s citem pro demokracii.

části Poláků vůči evropským strukturám. V tomto boji o výklad „systematických nebezpečí pro právní stát“, jak polskou politiku nazval šéf Evropské komise Juncker, si česká vláda bude muset vybrat stranu. A bylo by přinejmenším zvláštní, kdyby si sociální demokrat Sobotka vybral ultrakonzervativce z Práva a spravedlnosti.

Koncept visegrádské čtyřky vypadá na papíře a na mapě hezky a logicky. Jenže s nástupem jednobarevných vlád s autoritářskými tendencemi v Maďarsku, na Slovensku a nyní i v Polsku se pomalu vytrácejí pouta mezi Českem a visegrádskými partnery

a zbývá už jen ta geografie. To je na bytelný zájmový spolek málo. Vedle maďarského a slovenského vůdce stejně jako vedle Jarosława Kaczyňského vypadá Bohuslav Sobotka jako státník s citem pro demokracii. Když se nedávno začal vymezovat proti populistickým výročkům prezidenta Zemana, vymezil se současně i proti myšlenkovému základně, z níž při uvažování o uprchlících vycházejí Smer, Fidesz i PiS.

Přes velkou snahu hledat konkrétní společná témata, jako je ochrana schengenských hranic, se z visegrádského spojení stává spíše smyčka. Ta začíná dusit liberálně-demokratické české tradice a táhne Česko pryč od evropského jádra, k němuž se už přes dva roky hrdě hlásí, do spojení s autoritáří a populisty. Jestli Sobotku napadne jiné řešení než smyčku přetnout, budiž. Ale měl by jej najít rychle, jinak se brzy ocitne ve společnosti, v níž být nechce.

Sobotka i Zaorálek by si měli připustit myšlenku, že si se svými visegrádskými partnery máme stále méně co říci. K této úvaze by je mělo ponoukat i to, že mají za zády Andreje Babiše. Tomu způsob vládnutí u těchto partnerů imponuje, a kdyby výrazně vyhrál volby, choval by se nejspíš stejně jako Orbán nebo Szydlová.

Glosa

Penze: A co dál?

S Novým rokem neslavně skončil druhý pilíř penzijního systému. A taková to zpráva byla sláva. Nejprve měl být povinný. Kvůli stavbě druhého pilíře se k nelibosti mnohých zvyšovala DPH. Pak že bude dobrovolný, penzijní fondy přesto čekaly účast milionů lidí. Nakonec se jich ke spoření pod taktovkou státu upsalo 85 tisíc. Těm teď stát peníze vrátí.

Co teď? Demografické prognózy nejsou pěkné, česká imigrační politika je dlouhodobě absurdně přísná. Vypadá to tedy, že dnešní čtyřicátníci (nejméně silnější populační ročníky) i třicátníci budou mít velmi smutnou penzi. Navíc ji poprvé uvidí někdy kolem sedmdesátin, protože na rozdíl od finančního řešení penzí se na posunutí hranice odchodu do důchodu politici shodli – udělat kruté rozhodnutí na desítky let dopředu nikoho moc nebolí. Co teď? Desítky miliard z DPH se dávno roztekly v rozpočtu, ale nenastává s rostoucí ekonomikou čas podívat se na reformu penzí? Tentokrát doopravdy?

Tereza Zavadilová

Vždycky existuje prostor pro zlepšení. Je to malý prostor bez okna a bez rušivých elementů. Už jsme vám přestěhovali věci.

Všechny filmy jsem točil rád. I ty průměrné a špatné

Režisér West Side Story Robert Wise mi jednou řekl: „Carlosi, ty provádíš s muzikálem něco jiného, dělej to dál“. Tak se tím řídím. Robert byl mistr a mistry musíte poslouchat.

■ Energický španělský filmový klasik **Carlos Saura** dnes slaví 84. narozeniny. Filmy ale točit nepřestává. Jeho novinka Zonda, složená z ukázek mnoha druhů argentinské hudby a tance, se světu ukázala na posledním filmovém festivalu v Benátkách.

Iva Přivřelová

ES Máme váš snímek vnímat jako muzejní kousek, který má argentinský folklor zachovat pro další generace?

Ano, folklor je něco, co už se dá vidět v muzeu. Ale tam někdy kvůli oslnění krajovými kostýmy zapome-

nete, že folklor má rytmus, který se umí vyvíjet, a že populární hudba všude po světě z něj čerpá. Právě vývoj jeho rytmu mě zajímá. Zajistit, aby se hudba jako flamenco a jota neztratila, to je ta lehčí část. V Argentíně žije spousta dobrých lidí, kteří se o to starají. I já jsem se zapojil do snahy tamní

folklor zachovat. Možná to zní kýčovitě, ale doufám, že i pomocí svého filmu otevřu dveře novým lidem, aby se k této hudbě dostali. Řekl bych, že když se něco líbí mně, je šance, že se to zalíbí i někomu jinému.

ES A co je ta těžší část, tedy přežití folkloru?

Je třeba zajistit jeho vývoj. Jen tak se může vzpamatoval. Neměli bychom dovolit, aby jeho rytmy vymazala anglosaská hudba. Latinoamerický folklor by měl přijímat její vlivy, ostatně třeba jazz je flamencu docela podobný. Ale radši se nebu-

deme bavit o flamencu, jinak nikdy neskončíme.

ES Chtěl byste natočit film i o folkloru jiných než španělsky mluvících zemí?

Proč ne. Většinou točím o kultuře, kterou dobře znám, nebo s kterou jsem se seznámil v mládí. Dokážu si představit, že bych se zabýval jinou kulturou, ovšem vyžadovalo by to určité období studia. Pro všechny své hudební filmy jsem si sice sehnal místní konzultanty, ale potřeboval jsem mít už předtím k dispozici konkrétní materiál a rozumět mu. Kdybych žil dostatečně dlouho, rád bych přijal třeba pozvání z Moskvy a natočil něco o ruské hudbě, mám ji moc rád.

ES Kde se vzalo vaše unikátní spojení hudby a filmu?

Začalo to se Sevillanou, předtím měly všechny hudební filmy příběh, který jim zaručoval kontinuitu. Ale pak jsem udělal radikální rozhodnutí nepřidávat další prvky, které by tanečnickům a hudebníkům překážely. Od té doby musím vždycky nejprve vytvořit strukturu, v níž mohou hudba a tanec existovat od začátku do konce a která vše propojí. Musím pro každou část najít adekvátní prostor a přijít na to, jak spojit pohyb umělce s pohybem kamery, scénou a svícením. To je moje práce. A je docela obtížná.

ES Hudba obecně ve vašich filmech vždycky hrála důležitou roli.

Hudba je součástí mého života. Moje matka hrála na piano, v dětství jsem neustále poslouchal klasiku. Poté jsem se stal fanouškem flamenca a populární hudby. Hudba je pro mne součástí všeho. Je všude. Nesouhlasím s tím, že bychom si svůj život měli pěkně rozškátulkovat. Když se mě ptají, jestli je můj nový film dokument, odpovím, že ne, že ani nevím, co to

je. Režisér West Side Story Robert Wise mi jednou řekl: „Carlosi, ty provádíš s muzikálem něco jiného, dělej to dál.“ Tak se tím řídím. Robert byl mistr a mistry musíte poslouchat.

ES Kromě filmů o hudbě jste natáčel i filmy o společnosti a politice. Myslíte si, že jsou určité režimové spojení s určitou hudbou?

Když jsem točil film o portugalském hudebním stylu fado, jeden socialista mi řekl, že to nemůžu udělat, protože fado je spojené se Salazarovou diktaturou. Ale když jsem fado poslouchal, nemohl jsem na něm nic diktátorského najít. Ano, diktátoři hudbu využívali. Také platí, že někteří hudebníci pro ně vystupovali pro peníze, třeba Lola Flores prý tancovala a zpívala pro Franca. Pak dostala nálepku, že je frankistka, ona se ovšem o politiku nezajímala. Pak tu ještě máte zpěváky, kteří se sami chtějí do politiky zapojit. Ale jinak myslím, že spojovat hudbu s politikou je spíš nedorozumění.

ES Točit jste začal už na konci padesátých let. Máte nějaké své filmy radši než jiné?

Nemám zrovna rád filmy ze žánru costumbrismo, které se týkaly každodennosti a byly velmi realistické. Teď se mé myšlenky točí hlavně kolem hudebních snímků. Ale mám rád i fikci a záleží, kam vás život zavede a co vám nabídne. Já měl výhodu, že všechny filmy, které jsem režíroval, jsem zrovna natočil i chtěl, ať už byly dobré, špatné nebo průměrné. Ale jak se říká, všechno se mění. Řada lidí považuje za mé nejlepší dílo Starý dům uprostřed Madridu. Přitom jeden novinář mi po premiéře tvrdil, že to je film na hovno, a já si říkal, že to je konec mé kariéry. Nikdy nevíte.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Policajti z 1. oddělení se vrací

■ Na obrazovkách ČT1 dnes startuje druhá řada kriminalistického seriálu Případy 1. oddělení. Oproti původním dílům tvůrci k syrovosti přidávají zbytečná dramatická klišé.

Stanislav Šulc

První série Případů 1. oddělení se u řady diváků stala jedním z vrcholů snah České televize o modernu. Jednotlivé epizody byly napínavé, zároveň vyšetřování i televizní zpracování bylo dostatečně civilní, což překrylo i poněkud obstarožní přístup k látce připomínající Malý pitaval z velkého města. Pomiňme, že moderní trendy v detektivkách jsou stále trochu jinde (kde jsou ženské hrdinky či zvraty v hlavních charakterech?), nádech realističnosti stačil. Na první pohled

je v kladech i záporech stejná i druhá řada seriálu, o který projevilo zájem i zahraničí. Při detailnějším ohledání corpusu delicti však najdeme stopy, že tentokrát se to povedlo ještě trochu méně než prvně.

Prvním problémem nové řady je přehnaná přímočarost. Buďto to je zvolenými případy nebo scenáristickou zvláštností, ale jednotlivé případy přestávají fungovat jako detektivky a spíše jde o fascinaci policejními postupy. To je však v současnosti vcelku běžné i u zahraničních a mnohem slavnějších seriálů.

Souvisí s tím ale největší problém nové řady – proměna hlavních postav. Tvůrci se z nepochopitelného důvodu vzdali původní ambivalentnosti charakterů a začali jasně škatulkovat – na srdcaře (Kozák, Plíšek, Pražák a Anděl) a na komisní mizery (především šéf oddělení Korejs a nově příchozí Vrána). Jistě, už v prvních epizodách

PŘÍPADY 1. ODDĚLENÍ ... 60%

Foto: Česká televize

Případy 1. oddělení

(krimi, Česká republika, 8 dílů)

Režie: Dan Włodarczyk, Peter Bebjak

Scénář: Josef Mareš, Jan Malinda

Hrají: Ondřej Vetchý, Boleslav Polívka, Petr Stach, Filip Blažek

Vysílá: Česká televize dnes od 20 hodin

se jednotlivé postavy dobru a zlu dají přiřadit jednoduše. Přesto se tvůrci drželi alespoň částečně reality a i správňáci měli své neduhy, stejně jako Korejsovo chování často bylo obhajitelné procesními nároky. To však v druhé řadě padá a spíš než plnohodnotné postavy sledujeme černobílé koncepty (Kozák v podání Ondřeje Vetchého zkrátka nedělá žádné chyby a na jeho slova a činy vždy dojde, naopak zdánlivě sebesmysluplnější Korejsovy akce jsou záhy vyvráceny). Ještě smutnější pak je, že se tento princip projevuje i v herectví, takže většina herců upadá k jednomu výrazu (Miroslav Hanuš jako Korejs je slizký a křičí, naopak Vetchého Kozák je spravedlivě trpělivý, že by mu to mohl závidět ne jeden představitel Ježíše Krista).

Smutné pak je, že i přes všechny výtky jde stále o jeden z vrcholů tuzemské seriálové tvorby.

A151014052

INZERCE

MLADÁ FRONTA a.s.

píšu **to podstatné** čtu

Tereza Zavadilová
šéfredaktorka deníku E15

15 minut pro ekonomiku a byznys

Dušan Kunovský
majitel CENTRAL GROUP

Foto E15 Michael Tomeš

MILIONOVÉ STIPENDIUM. Pražský ekonomický institut CERGE-EI uspěl v mezinárodní soutěži nadace UniCredit & Universities Foscolo Europe a získal tříleté postgraduální stipendium ve výši 150 tisíc eur (téměř čtyři miliony korun). Cenu předali generální ředitel UniCredit Bank Jiří Kunert a tajemník nadace UniCredit & Universities Giannantonio De Roni. CERGE-EI je jednou ze dvou škol v Evropě, která stipendium získala. Díky získaným prostředkům bude moci institut vynikajícím absolventům doktorského studia nabídnout pracovní podmínky srovnatelné se zámořím nebo soukromým sektorem.

Foto mazars

SEMINÁŘ PRO PERSONALISTY.

Společnost Mazars a advokátní kanceláře Dvořák, Hager & Partners uspořádaly v konferenčních prostorách hotelu Alwyn seminář na téma Pracovní právo a sociální sítě. Odborné setkání bylo určeno pro HR ředitele, vedoucí personálních oddělení a všechny ty, kteří se ve firmách zabývají problematikou lidských zdrojů. Seminářem provázela daňová poradkyně Mazars Gabriela Ivanco (na snímku) a partneři advokátní kanceláře Dvořák, Hager & Partners Veronika Odobinová a Tomáš Procházka.

Foto provident financial

Z BANKY DO LESA.

Sberbank vysadila svůj druhý les, tentokrát v Beskydech. Akce se uskutečnila poblíž obce Huslenky na Vsetínsku ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody Salamandr. Dobrovolníci z řad zaměstnanců se vydali do náročného kamenitého terénu, kde se jim během deštivé soboty podařilo vysadit téměř 300 buků, několik jedlí a tisů. Sberbank tak pokračuje ve svých CSR aktivitách a snižování uhlíkové stopy. Již v letech 2013 a 2014 vysadili zaměstnanci Sberbank v Podještědí téměř dva tisíce stromů smíšeného lesa.

Foto sberbank

REKORDNÍ VÝTĚŽEK. Celkem 89 290 korun poputuje na konto občanského sdružení Dům tří přání, které pomáhá dětem a rodinám v nouzi. Částku se podařilo vybrat díky vánočnímu charitativnímu bazaru, který poštěstě zorganizovali zaměstnanci společnosti Provident Financial. Výtěžek aukce dosáhl téměř 45 tisíc korun, společnost Provident pak tuto částku zdvojnásobila. V porovnání s loňským rokem je výtěžek o více než 35 tisíc vyšší. „Jedná se o dosud nejvyšší sumu, kterou se nám podařilo vybrat, a máme z toho obrovskou radost. Je vidět, že každým rokem považují kolegové bazar čím dál více za svůj a jsou připraveni pomoci,“ uvedla koordinátorka dobrovolnických projektů Providentu Kateřina Jarošová. Symbolický šek předal Eliška Šímanová z Domu tří přání jednatel společnosti Aleš Janků.

Foto wüstenrot

DVOJNÁSOBNÁ RADOST.

Zaměstnanci finanční skupiny Wüstenrot a její externí spolupracovníci vybrali během prosincového vánočního večírku za dobrovolné vstupné 55 tisíc korun na dobročinné účely. Wüstenrot na místě částku zdvojnásobil na 110 tisíc korun. Polovinou z celkového výtěžku přispěl Wüstenrot Ondřeji Vanerovi a polovinou pak projektu Můj nový život.

Foto plzeňský prazdroj

PŘÍSPĚVEK PIVOVARU.

Autoři nejlepších neziskových nápadů programu Prazdroj lidem převzali symbolické šeky v celkové hodnotě 2,5 milionu korun. Peníze, které Plzeňský Prazdroj v předvánočním období rozdělil v okolí pivovaru Radegast už čtrnáctý rok po sobě, opět pomohou veřejně prospěšným projektům v Moravskoslezském kraji. Mezi 14 oceněnými projekty, jež naplnily myšlenku „pro společnou prosperitu“, patří například využití sluneční energie na Bezručově chatě, nové přírodní hřiště v Beskydech či mezinárodní festival pěveckých sborů.

Foto nmc

NA TŘI DÍLY. Neziskové organizace FOD, Linka bezpečí a Rozlet získaly finanční dary od PwC ČR. Neziskovky si zvolili sami zaměstnanci a přispěli na ně prostřednictvím 14. ročníku tradiční Vánoční sbírky PwC. Poradenská společnost nasbíranou částku od zaměstnanců zdvojnásobila. Celkem se rozdělilo 317 tisíc korun. Na snímku zprava Ivana Šatrová, ředitelka Linky bezpečí, Kateřina Hrozová, ředitelka Rozletu, Jiří Moser, řídící partner PwC ČR, Zdeňka Tešarová, členka předsednictví Fondu ohrožených dětí, a Pavla Zemanová, CSR koordinátorka PwC ČR.

Foto pirelli tyre

SPECIÁLNÍ LŮŽKO ZA UNIKÁTNÍ KALENDÁŘ.

Internetová dražba kalendáře Pirelli na rok 2016 vynesla 158 tisíc korun. Výtisk kalendáře s číslem 02947 získal Luděk Linduška z firmy Ertea. Výtěžek dražby putuje jako ve všech předchozích případech na konto Masarykova onkologického ústavu, který peníze tentokrát využije na nákup ozařovacího lůžka pro celotělovou radioterapii. Zatímco v předchozích letech se v kalendáři objevovaly nejkrásnější ženy a modelky, jeho 43. edici zasvětila fotografka Annie Leibovitzová nejinspirativnějším ženským osobnostem. České veřejnosti představila kalendář Lucie Borhyová.

E15.cz

Zažila vaše společnost něco významného?
Pište nám na lide@e15.cz

euro

...je dobré vědět

Hitparáda úředních banalit

Nejkurióznějším právním předpisem roku 2015 je vyhláška o pravidlech bezpečnosti práce

Čtete v týdeníku Euro. Právě v prodeji.

www.euro.cz

Fotoreportáž

SMŮLA NA KONCI ROKU.

Na silvestrovské oslavy nebudou rádi vzpomínat v luxusním hotelu Address Downtown v centru Dubaje. Vypukl tam rozsáhlý požár, který hasiči zdolávali více než dvacet hodin. Úřady teď pátrají po příčinách ohně v 63patrové výškové stavbě.

ZÁŘÍCÍ OPERA. Lidé v Sydney, nejlidnatějším australském městě, oslavili příchod nového roku mohutným ohňostrojem.

VESELÍ V BRAZÍLIÍ.

Mohutné oslavy vypukly na přelomu roku také na slavné pláži Copacabana v Riu de Janeiro.

TISÍCE V ULICÍCH. Letopočet nového roku zobrazily projektory také na Vítězném oblouku na proslulém pařížském bulváru Champs-Élysées.

NAD TEMŽÍ. Slavnostní novoroční ohňostroj ozářil také britskou metropoli a její dominanty včetně atrakce London Eye a hodinové věže Big Ben.